

Міністерство освіти і науки України

Модельна навчальна програма

**«Українська література. 7-9 класи»
для закладів загальної середньої освіти**

(авт. Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб)

«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
(наказ Міністерства освіти і науки України від 24.12.2024 року № 1787)

«УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА. 7-9 КЛАСИ»

для закладів загальної середньої освіти

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Українська література як навчальний предмет має особливе значення в системі шкільної освіти. Її специфіка визначається сутністю художньої літератури як виду мистецтва, образним відтворенням людського буття в усій складності та різноманітності його форм. Аналітико-синтетична робота в процесі вивчення художніх творів допомагає глибоко осягнути ідейно-художній зміст текстів, конкретно-історичне та загальнолюдське значення створеного письменником/письменницею, сприяє формуванню загальнолюдських і національних цінностей, розвитку естетичного смаку, читацьких і пізнавальних інтересів учнів/учениць. Синтез мистецтва слова з літературознавством передбачає засвоєння понять теорії літератури для цілісного сприймання художніх творів.

Модельна навчальна програма *«Українська література. 7–9 класи»* для закладів загальної середньої освіти укладена відповідно до норм Закону України «Про повну загальну середню освіту» (2020), вимог Державного стандарту базової середньої освіти (2020) та Типової освітньої програми (2024) і передбачає *базове предметне навчання* української літератури.

Зміст і структуру програми розроблено з дотриманням дидактичних принципів наступності та перспективності в навчанні, відповідності віковим особливостям підлітків, із поступовим ускладненням навчального матеріалу, що

сприятиме послідовному набуттю предметних знань, розвитку предметної (читацької) та ключових компетентностей учнів/учениць 7–9 класів.

У контексті сучасних освітніх пріоритетів *мета навчання української літератури в 7–9 класах* визначається як розвиток компетентних читачів і читачок з усталеною потребою читання художньої літератури, національно свідомих громадян і патріотів України з гуманістичним світоглядом, здатних висловлювати власну критичну думку про прочитане, усвідомлювати національні та загальнолюдські цінності, відтворені у високохудожніх надбаннях української літератури та застосовувати здобуті предметні знання та вміння в нових навчальних і життєвих ситуаціях.

Завдання навчання української літератури в 7–9 класах – ознайомлення учнів/учениць із творами української літератури різних родів, жанрів, мистецьких напрямів, стилів і течій; розвиток художнього сприймання навколишнього світу; формування вмінь аналізувати та інтерпретувати художні твори з урахуванням їх жанрової специфіки, історичного, соціокультурного, мистецького контексту та світоглядних позицій письменника/письменниці; оволодіння теоретико-літературними поняттями для цілісного осмислення художніх творів; поглиблення вмінь самостійної дослідницької діяльності; розвиток творчих здібностей, усного й писемного мовлення; удосконалення навичок виразного читання; збагачення емоційного досвіду та естетичного смаку; підвищення рівня загальної культури учнів/учениць.

Змістове наповнення модельної навчальної програми корелює із вимогами Державного стандарту базової середньої освіти щодо формування предметної (читацької), ключових компетентностей і наскрізних умінь учнів/учениць 7–9 класів.

Структура програми включає *результативні, змістові та процесуальні* складники. Рубрика «*Результати навчання*» розроблена згідно з чотирма групами вимог до обов'язкових результатів навчання учнів/учениць у мовно-літературній освітній галузі, що визначені в Державному стандарті базової середньої освіти. Відповідно в програмі результати конкретизовано з чітким зазначенням індексу в такій послідовності: 1) взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях; 2) сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду; 3) висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови; 4) дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу. Досягнення результатів навчання засвідчує рівень сформованості в предметної (читацької), ключових компетентностей учнів/учениць, оволодіння ними наскрізними вміннями.

У рубриці «*Пропонований зміст навчального предмета* (змістовий складник) рекомендовано різножанрові художні твори для *текстуального* вивчення, коротко подано методичні настанови щодо їх опрацювання, запропоновано твори для *позакласного* читання (*позначка ПЧ*), твори різних видів мистецтва (*позначка МК*), зазначено поняття теорії літератури (*позначка ТЛ*). Добір художніх творів для *текстуального* вивчення та *позакласного* читання зроблено на основі їх художньої цінності, ідейно-тематичної значущості, з урахуванням особливостей художнього сприймання читачів і читачок відповідної вікової категорії, їхніх читацьких і пізнавальних інтересів.

Текстуальне та позакласне вивчення художніх творів, вивчення поезії напам'ять має *рекомендаційний характер*.

Твори для позакласного читання подано до кожного тематичного розділу модельної навчальної програми. Вони ідейно-тематично корелюють з художніми творами для текстуального опрацювання, що сприятиме поглибленому засвоєнню учнями/ученицями навчальних тем. Учитель/вчителька мають змогу формувати коло читання учнів/учениць упродовж усього навчального року та, орієнтуючись на їхні читацькі інтереси й власні методичні напрацювання, проводити один-два уроки позакласного читання на семестр у межах тематичного розділу.

Курс української літератури для 7 класу побудовано як логічно обґрунтоване продовження вивчення художніх творів за *тематично-жанровим принципом* із дотриманням *хронологічної послідовності* щодо презентації письменницьких персоналій у межах тематичного розділу. Опрацювання навчального матеріалу з його поступовим ускладненням на основі ідейно-тематичних і жанрових зв'язків зумовлено віковими особливостями художнього сприймання семикласниками/семикласницями.

Рекомендований зміст модельної навчальної програми для 7 класу включає художні твори про історичне минуле України, українську ідентичність, формування характеру та життєві випробування особистості. Запропоновано також твори, що викликають жвавий читацький і пізнавальний інтерес у семикласників/семикласниць – детективні, пригодницькі, гумористичні, твори фантастики та фентезі.

У 7 класі вивчення української літератури представлено такими тематичними розділами: «Вступ», «Пісенна лірика», «Історичне минуле України», «Ми – українці!», «Характер і доля людини», «Краса людських взаємин», «Літературний

детектив», «Пригоди і гумор», «Фантастика та фентезі», «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого».

Для *текстуального* розгляду рекомендовано твори, що ввійшли до *української класики* для читання старшими підлітками: лірика Т. Шевченка, В. Симоненка, проза І. Франка, В. Винниченка, А. Дімарова, Гр. Тютюнника, В. Чемериса, О. Бердника. Подано також твори *сучасних українських письменників/письменниць*, зокрема Л. Костенко, Г. Пагутяк, А. Кокотюхи, Н. Малетич, К. Штанко, О. Радущинської.

Тематичні рубрики «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого» є усталеними. Навчальний час, що передбачений розділом «Найцікавіше з літературних новинок», орієнтований на системне проведення уроків щодо ознайомлення з художніми творами сучасної української літератури за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць.

У 8–9 класах вивчення української літератури ґрунтується на *хронологічно-стильовому принципі* з урахуванням *жанрово-родової специфіки творів*.

На основі ідейно-тематичного співвідношення у 8 класі запропоновано розгляд художніх творів української класики в проєкції на тексти інших історичних періодів. Такі тематичні паралелі вмотивовано врахуванням пізнавальних і читацьких інтересів восьмикласників/восьмикласниць, які матимуть змогу прослідкувати художнє осягнення конкретної історичної доби та діяльності її відомих представників у текстах інших історичних періодів, зокрема і в сучасних творах. Літературні паралелі простежено також і на жанрово-тематичному рівні.

У змісті курсу української літератури для 8–9 класів передбачено ознайомлення зі знаковими творами кримськотатарської літератури як невід’ємної частини українського літературного процесу. Вивчення в єдності української та кримськотатарської літератури зумовлено тим, що кримли та українці є корінними етносами України, історичні долі яких нерозривно пов’язані, а культури співіснували та взаємодоповнювалися упродовж століть.

Навчальний матеріал для 8 класу структуровано в *розділи*: «Вступ», «Прадавня Україна в дзеркалі літератури», «Заповідь любові: Біблія та українська література», «Література козацької України», «Українці та кримські татари», «Романтизм в українській літературі», «Реалізм в українській поезії та прозі», «Із драматургії ХІХ століття», «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого».

У 9 класі виокремлено *розділи*: «Вступ», «Література модернізму», «Із літератури покоління шістдесятників», «Із кримськотатарської літератури», «Панорама сучасної поезії», «Сучасна молодіжна проза», «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого».

Критеріями добору художніх творів, що репрезентують означені історико-культурні періоди, є відповідність віковим особливостям художнього сприймання старшими підлітками для формування загального уявлення про літературний процес в Україні ХХ–ХХІ століть. Завершується курс української літератури в 9 класі прозовими творами сучасних українських письменників/письменниць, рекомендованими саме для цієї вікової категорії читачів/читачок. Запропоновані твори розкривають жанрово-тематичне розмаїття сучасної української молодіжної прози: тревелог, міське фентезі тощо.

У модельній навчальній програмі *біографічні відомості* про письменників/письменниць рекомендовано обмежити стислими довідками про основні факти їхнього життя і творчості, що можуть зацікавити учнів/учениць 7–9 класів. Важливо акцентувати на активній громадянській позиції, патріотизмі українських письменників/письменниць, національних і загальнолюдських ідеалах, утілених у їхніх художніх творах. Залучення біографічного контексту повинно максимально сприяти розкриттю ідейно-художнього змісту творів і не перешкоджати їх осмисленню як самодостатніх мистецьких явищ.

У програмі визначено *теоретико-літературні поняття* (позначка ТЛ), формування яких відбувається у процесі читання та аналізу художніх творів.

Рубрика *«Мистецький контекст»* (позначка МК) має *рекомендаційний* характер. Запропоновано твори живопису, музики, скульптури, кіно тощо, що мають ідейно-тематичну спорідненість із виучуваними текстами української літератури або ж є їх інтерпретацією в інших видах мистецтва. Контекстний розгляд художніх творів сприятиме їх цілісному осмисленню. Міжмистецька взаємодія повинна бути методично вмотивованою.

До кожного тематичного розділу програми рекомендовано *види організації навчальної діяльності* різного рівня складності: репродуктивні, пізнавально-пошукові, дослідницькі та творчі. Цей процесуальний складник програми розроблено як *рекомендаційний*. Рубрика орієнтує на широке використання традиційних та інноваційних методів і прийомів вивчення художніх творів і опрацювання навчального матеріалу, урахування особливостей очного, змішаного та дистанційного навчання, методичного стилю вчителя/вчительки, які мають широкі можливості для виявлення власної творчої ініціативи задля ефективного досягнення результатів навчання української літератури.

Програмою передбачено можливість для вчителя/вчительки самостійно планувати опрацювання програмового матеріалу в межах рекомендованого навчального часу, визначеного Типовою освітньою програмою. Тому вчитель/вчителька, враховуючи рівень загальноосвітньої підготовки учнів/учениць, їхні читацькі та пізнавальні інтереси, власний фаховий досвід і методичні напрацювання, мають змогу на основі чинної модельної початкової програми розробити *навчальну програму*. Змістове наповнення програми повинно бути орієнтовано на досягнення обов'язкових результатів навчання учнів/учениць 7–9 класів, що визначені в Державному стандарті базової середньої освіти.

7 КЛАС

Результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності (за вибором учителя/вчительки)
ВСТУП		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; [9 МОВ 1.1.2-1];</p> <p>розуміє та відтворює зміст інформації [9 МОВ 1.1.2-2];</p> <p>висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними самостійно художніми творами [9 МОВ 2.3.2- 1];</p> <p>виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>обстоює власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи й узагальнюючи різні погляди та ідеї [9 МОВ 3.1.2-3];</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів</p>	<p>Художній твір як явище мистецтва. Функції мистецтва, зокрема літератури. Текстуально вивчені в 6 класі та самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p> <p>ТЛ: <i>літературний твір, автор, читач.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво – О. Богомазов «Портрет дівчинки, яка читає книжку (Дочка художника)».</i></p> <p>ПЧ. Самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p>	<p>Асоціативна хмаринка щодо художнього твору як явища мистецтва (слова-асоціації, характерні ознаки).</p> <p>Дискусія «Якими повинні бути сучасні читачі/читачки?».</p>

<p>нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
<p>ПІСЕННА ЛІРИКА</p>		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1]; застосовує різні види критичного читання текстів різних стилів, зокрема фрагментарних (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.1.1-1]; розпізнає художні виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2]; формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу пісень [9 МОВ 2.2.7-1]; коментує власні почуття і враження від прочитаних текстів пісень, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1]; створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або</p>	<p>Народнопісенна лірика. Народні соціально-побутові пісні, їх види (<i>оглядово</i>). <i>«Ой на горі та й жєнці жнуть»</i> – народна козацька пісня. Відображення життя й побуту козаків, їхньої героїчної вдачі. Поєднання громадянських і родинних мотивів, емоційна наснаженість, художня образність. ТЛ: <i>народнопісенна лірика, соціально-побутові пісні та їх види, паралелізм, постійні епітети, літота.</i> Відображення соціальних явищ життя в Україні в різні історичні періоди, поетичні узагальнення в пісенній ліриці, її образний світ (<i>оглядово</i>). <i>«Розпрощався стрілець...»</i> – пісня-реквієм пам'яті Січових стрільців. МК: <i>музика</i> – народні пісні «Ой, на горі, та й жєнці жнуть», «Їхав козак на</p>	<p>Виразне читання (виконання) пісень. Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення теми, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст). Структурування вивченого з теми у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи. Групова взаємодія з оформленням результатів роботи в застосунку Padlet. Сенкан або діаманта. Створення ілюстрацій до пісень. Метод «Малюємо вірш». Створення медіа контенту (відеокаверів авторського читання чи співу пісень у стилі сучасних запитів соціальних мереж). Прослуховування та перегляд музичних та відеоінтерпретацій. Створення постера, презентації на</p>

<p>колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]; виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p>війноньку», «Ой горе тій чайці...», «Ой ішов чумак з Дону», «Ой, матінко-вишне», «Шабелина»; <i>образотворче мистецтво</i> – С. Васильківський «Запорожець», «Козак в степу», А. Куїнджі «Чумацький шлях у Маріуполі», М. Пимоненко «У похід. Проводи козака», С. Поляков «Козаки», О.Шупляк «Чумацький шлях».</p> <p>Патріотичні пісні літературного походження. <i>Степан Чарнецький «Ой у лузі червона калина...».</i> Стисло про письменника. Історія створення пісні-гімну Січових стрільців, її народнопісенна основа. Символічність образу калини, патріотичний пафос пісні. Національна українська пісенна традиція в піснях літературного походження. Нова хвиля популярності пісні в ХХІ столітті. ТЛ: <i>пісні літературного походження.</i> МК: <i>музика</i> – «Ой у лузі червона калина...» (слова – С. Чарнецький, музика – Г. Трух);</p>	<p>тему «Мій топлит українських пісень» або «Мотиви народних пісень у сучасному українському музичному просторі».</p>
---	--	---

образотворче мистецтво – О. Шупляк «Хранителька», О. Оснач «Ой у лузі червона калина».

Пісенні твори про боротьбу УПА за незалежність України.

Повстанські пісні.

Олесь Бабій «Зродились ми великої години...».

Гімн ОУН та УПА, його патріотичний пафос. Актуальність пісні в часи збройної боротьби українців за свою незалежність.

ТЛ: *пафос.*

МК: марш українських націоналістів «Зродились ми великої години...» (слова – О. Бабій, музика – О. Нижанківський); *образотворче мистецтво* – Н. Хасевич дереворити «Повстанці у наступі», «Слава Україні!», Н. Серветник «12 історій про УПА».

Сучасні патріотичні пісні.

Святослав Вакарчук «Квіти мінних зон», «Місто Марії» (за вибором учителя/вчительки).

Коротко про громадську діяльність

фронтмена гурту «Океан Ельзи» та пісенну творчість патріотичного спрямування.

«Квіти мінних зон». Звитяжні будні українських воїнів-захисників. Уславлення їхньої мужності й героїзму у протистоянні з ворогом.

«Місто Марії». Пісенний образ воїнів-азовців – мужніх захисників України. Стійкість героїв у протистоянні з російськими загарбниками.

Петро Солодуха «Біля тополі».

Присвята пісні воїнам, загиблим за долю України. Оспівування їхнього героїзму, любові до рідного краю. Національні символи у творі.

МК: *образотворче мистецтво* – О. Гайдамака «дерево життя»;

музика – «Квіти мінних зон» (слова, музика і виконання – С. Вакарчук), «Місто Марії» (слова, музика і виконання – С. Вакарчук), «Біля тополі» (слова, музика і виконання – П. Солодуха).

ПЧ. Збірник українських народних

	<p>пісень «Заспіваймо пісню веселеньку» (упорядник – П. Василенко). Л. Лепкий «Гей видно село». Б. Лепкий «Журавлі». Збірник пісень «Співаник Українського Лицаря» (упорядники – Т. Гривул та ін.). М. Матола «Мій друже Ковалю...».</p>	
ІСТОРИЧНЕ МИНУЛЕ УКРАЇНИ		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; відповідає на запитання за змістом почутого, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; переказує художній твір докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1]; окреслює тематику й проблематику художніх творів для подальшої їх інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та вираження власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]; застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-</p>	<p>Тарас Шевченко «Розрита могила». Розповідь про подорож поета на Батьківщину у 1843 р. Осмислення трагічних наслідків поневолення України російськими загарбниками, знецінення історичної пам'яті про героїчне минуле. Метафоричний образ незнищенності українського народу. МК: образотворче мистецтво – Т. Шевченко «Автопортрет» (1843), О. Шупляк «Кобзар»; <i>музика</i> – «Світе тихий, краю милий («Розрита могила»)» (слова – Т. Шевченко, музика – М. Лисенко), музичний альбом «4: Шевченко» (слова – Т. Шевченко, музика і виконання – рок-гурт «Кому вниз»); <i>кіно</i> – д/ф «Кобзар. Історія однієї</p>	<p>Виразне читання художніх творів (ланцюжком, вибірково). Переказ прочитаного від імені головного героя. Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст). Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet. Перегляд документальних фільмів про письменників. Перегляд фрагментів кіно, відео, створених на основі сюжетів художніх творів. Порівняння</p>

<p>1]; співвідносить зміст художнього твору з історичним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1]; формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1]; характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки й висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; коментує власні почуття під час читання художнього твору та враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття художнього тексту [9 МОВ 2.3.2-1]; передає тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію [9 МОВ 2.6.1]; створює на основі прочитаного власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]; виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії</p>	<p>книги» (режисер – Т. Ткаченко, С. Сотниченко).</p> <p>Іван Франко «Захар Беркут» (скорочено). Коротко про прозову творчість письменника, її багатогранність і тематичну розмаїтість. Історична основа повісті «Захар Беркут». Особливості композиції твору. Основні сюжетні лінії. Ідея духовної, національної єдності українців, її втілення в художніх образах. Групування персонажів. Особливості мови. ТЛ: <i>героїко-романтична історична повість, архаїзми, діалектизми, сюжетні елементи твору.</i> МК: <i>образотворче мистецтво – І. Труш «Трембітарі», О. Шупляк «Захар та беркут», А. Куцаченко «За мотивами повісті Івана Франка «Захар Беркут»;</i> <i>музика – Б. Лятошинський «Золотий обруч» (опера);</i> <i>кіно – х/ф «Захар Беркут» (режисери – Дж. Вінн, А. Сеїтаблаєв).</i></p>	<p>літературних творів та їх екранізації. Відгуки про переглянуті фільми. Створення постерів/акаунтів у соціальних мережах із використанням цитат. Створення фанфіків (продовження історій вивчених творів). Написання есе на тему «Хто вони – лицарі сучасності?». Віртуальні екскурсії до літературно-меморіальних музеїв.</p>
--	---	--

<p>співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p>ПЧ. Т. Шевченко «Чигрине, Чигрине...». А. Чайковський «За сестрою». А. Кащенко «З Дніпра на Дунай». Н. Гуменюк «Білий вовк на чорному шляху». Я. Яріш «Самійло».</p>	
<p>МИ – УКРАЇНЦІ!</p>		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; обговорює актуальність, жанрово-родову належність почутого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), ідейно-тематичні та загальні естетичні особливості, зв'язок тексту із ситуацією спілкування та художнього тексту з певною епохою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2] формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння [9 МОВ 1.1.2-4]; окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];</p>	<p>Василь Симоненко «Лебеді материнства». Нарис життя й творчості поета. Патріотичні почуття ліричного героя в основі поезії. Звернення до наступних поколінь українців. Засоби творення художнього образу в ліричному творі. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Білас «Лебеді материнства», О. Шупляк «Колиска»; <i>музика</i> – «Лебеді материнства» (слова – В. Симоненко, музика і виконання – «ВAndurbaND»).</p> <p>Сучасна українська поезія про війну (за вибором учителя/учительки). Мотиви поезії, образи, художня майстерність у вираженні почуттів і</p>	<p>Виразне читання поетичних творів, вивчення напам'ять. Мелодекламація поезії. Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення теми, мотиву, особливостей композиції, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст). Характеристика образу ліричного героя. Підготовка ілюстрацій, асоціативного куща, презентацій, відеороликів до поетичних творів. Створення медіаконтенту (відео інтерпретації авторського читання у стилі сучасних запитів соціальних мереж). Написання творчої роботи на основі</p>

<p>аналізує стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.3-1];</p> <p>доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та вираження власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];</p> <p>застосовує різні види критичного читання творів [9 МОВ 2.1.1-1];</p> <p>інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо), у межах одного або кількох текстів у цифровому середовищі [9 МОВ 2.2.5];</p> <p>розпізнає в ліричних творах зображувально-виражальні засоби [9 МОВ 2.2.6-2];</p> <p>формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу поетичних творів [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p>використовує різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення [9 МОВ 2.5.3-1];</p> <p>створює самостійно тексти,</p>	<p>переживань українців під час війни (оглядово).</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Шупляк «ЗСУ. Опора та надія...», М. Дьяченко «Хрещені вогнем» (серія патріотичних портретів);</p> <p><i>музика</i> – «Не твоя війна» (слова, музика і виконання – С. Вакарчук), «Повертайся живим» (слова, музика і виконання – С. Тарабарова), «Українська лють» (адаптація італійської народної пісні «Bella Ciao», виконання – Х. Соловій), «Азовсталь» (слова – С. Соловій, музика і виконання – рок-гурт «Kozak System»).</p> <p>ПЧ. Олександр Олесь «О слово рідне!».</p> <p>М. Рильський «Мова».</p> <p>В. Симоненко «Я не бував за дальніми морями».</p> <p>Д. Білоус «Якщо з українською мовою...».</p> <p>І. Небеленчук «Україно моя!».</p> <p>Портал «Поезія вільних».</p>	<p>метафори з поезії.</p> <p>Написання есе на тему: «Життя – найвища цінність».</p> <p>Презентація власних віршів.</p> <p>Дискусія на тему: «Сучасні українці – творці свободи» або «Перемога добра та людських цінностей: досвід ХХ століття».</p>
---	---	---

<p>використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1]; виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
ХАРАКТЕР І ДОЛЯ ЛЮДИНИ		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу та художнього твору, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; переказує художній твір докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1]; окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для</p>	<p>Володимир Винниченко «Віють вітри, віють буйні...». Коротко про письменника. Світ дитинства в оповіданні «Віють вітри, віють буйні». Порівняльна характеристика образів дітей. Засоби розкриття внутрішнього світу головних героїв. ТЛ: <i>психологічне оповідання.</i> МК: <i>образотворче мистецтво – І. Іжакевич «Мама йде!», О. Пимоненко «Брід», ілюстрації до оповідання «Віють вітри, віють буйні...» (художниця – Л. Горошко);</i></p>	<p>Виразне читання художніх творів. Переказування прочитаного традиційне чи від імені героя/героїні, автора/авторки з елементами характеристики літературних персонажів або використання методу РАФТ. Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст). Ментальна мапа відповідно до</p>

<p>подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та вираження власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]; використовує різні складники художніх творів, зокрема заголовки для оптимізації роботи з текстом [9 МОВ 2.1.2-1]; розпізнає в художньому творі зображувально-виражальні засоби [9 МОВ 2.2.6-2]; формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1]; характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їхні вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1]; створює у цифровому середовищі повідомлення/ медіатексти різних</p>	<p><i>музика</i> – українська народна пісня «Та немає гірш нікому...».</p> <p>Ліна Костенко «Кольорові миші». Нарис життя й творчості письменниці. Проблематика поезії «Кольорові миші». Неповторність творчої особистості, її конфлікт із буденністю. Засоби розкриття характеру головної героїні. ТЛ: <i>притча, тавтологія.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Марчук «Сонце заходить над Дніпром», О. Шупляк «Дві пташки».</p> <p>Оксана Радушинська «Метелики в крижаних панцирах» (скорочено). Коротко про письменницю. Історія написання, символіка назви повісті. Проблема самоствердження в суспільстві особистості з інвалідністю. Розкриття характеру головної героїні, її життєва позиція, стійкість у подоланні труднощів. Сюжет і композиція, жанрові особливості твору. МК: <i>образотворче мистецтво</i> –</p>	<p>проблемних питань творів. Сітка Елвермана. Сенкан або діаманта. Створення ілюстрацій, графічних символів до творів. Інсценування дій героїв/героїнь з елементами пантоміми. Творча проєктна робота (групова або парна). Написання есе на тему: «Не такі як усі – толерантне ставлення до всіх членів суспільства».</p>
--	--	---

<p>жанрів (дописи, коментарі, статті, замітки тощо) із застосуванням гіпертекстових посилань для обговорення особистих і соціально важливих проблем, зокрема популяризації читання [9 МОВ 3.2.1-1]; виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>	<p>ілюстрація до повісті «Метелики в крижаних панцирах» (художниця – В. Дунаєва); <i>мистецький проєкт</i> «Особлива книга для особливих дітей» (аудіокнига за повістю «Метелики у крижаних панцирах»);</p> <p>ПЧ. Є. Гуцало «Біженці», «Чорнобильська дівчина Калина». К. Міхаліцина «Квіти біля четвертого». І. Роздобудько «Арсен». С. Гридін «Не такий». А. Бачинський «140 децибелів тиші».</p>	
КРАСА ЛЮДСЬКИХ ВЗАЄМИН		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу та художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах [9</p>	<p><i>Анатолій Дімаров «На коні й під конем» (дві-три оповіді за вибором учителя/вчительки).</i> Розповідь про письменника. Автобіографічна основа й проблематика повісті. Лірична оповідь головного героя про його передвоєнне дитинство, шкільні будні та юнацькі роки. Образ оповідача, риси комічного у творі.</p>	<p>Виразне читання творів. Переказ текстів за методом «Година читання». Створення асоціативної хмаринки за тематикою творів. Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст).</p>

<p>МОВ 1.2.1-1]; окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; виявляє важливі деталі в художніх творах для ілюстрування їх власного розуміння [9 МОВ 1.4.1-2]; доречно використовує цитати з художніх текстів для підтвердження та вираження власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]; застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1]; розпізнає в художніх творах зображувально-виражальні засоби [9 МОВ 2.2.6-2]; формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1]; характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього</p>	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Г. Хаджинов «Діти», ілюстрації до роману «На коні й під конем» (художниця – О. Воронкова).</p> <p>Григір Тютюнник «Климко» (скорочено). Нарис життя і творчості письменника. Розповідь про досвід дорослішання головного героя у воєнний час. Психологізм у розкритті характерів персонажів. Композиція і сюжет повісті, функції художніх деталей. ТЛ: <i>художня деталь</i>. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті Гр. Тютюнника «Климко» (художник – В. Савадов), Н. Воланд «Надія»; <i>кіно</i> – х/ф «Климко» (режисер – М. Вінграновский).</p> <p>ПЧ. В. Близнець «Женя і Синько». Г. Кирпа «Тринадцятий місяць у році». С. Процюк «Марійка і Костик». М. Морозенко «Я закохалася». Г. Гузовська-Корицька «На сьомому небі від щастя».</p>	<p>Створення галереї героїв твору. Сенкан. Цитатний диктант. Підготовка сторітелінгу (від імені письменника розповісти про власний життєвий шлях). Сітка Елвермана. Створення ілюстрацій до творів/графічних символів/художніх трактувань. Створення буктрейлерів або відеорекомендацій щодо прочитання творів. Дискусія на тему взаємин між дітьми та батьками чи близькими людьми. Написання листів вдячності батькам чи близьким людям.</p>
---	---	---

<p>тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];</p> <p>представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел (зокрема художніх текстів, медіатекстів), комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту[9 МОВ 2.6.1-2];</p> <p>на основі прочитаного створює власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]</p> <p>записує власне мовлення, використовуючи в разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок (різні графічні прийоми, скорочення, виділення тощо) та засоби мовної виразності [9 МОВ 3.1.1-1];</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення[9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
ЛІТЕРАТУРНИЙ ДЕТЕКТИВ		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];</p> <p>відповідає на запитання за змістом</p>	<p><i>Андрій Кокотюха «Гімназист і Чорна Рука» (скорочено).</i></p> <p>Коротко про письменника. Таємничі</p>	<p>Виразне читання й переказ текстів за методом «Година читання».</p> <p>Кадрування улюблених епізодів</p>

<p>навчального матеріалу та художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1];</p> <p>переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1];</p> <p>окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];</p> <p>виявляє важливі деталі в художніх творах для ілюстрування їх власного розуміння [9 МОВ 1.4.1-2];</p> <p>обґрунтовує зв'язок художніх творів із власним і суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях [9 МОВ 1.4.5-1];</p> <p>доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та вираження власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3];</p> <p>застосовує різні види критичного</p>	<p>пригоди у повісті «Гімназист і Чорна Рука». Образ детектива, його роль у сюжеті. Простір і час, реальне і фантастичне у творі.</p> <p>ТЛ: <i>детектив.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Гімназист і Чорна Рука» (художник – І. Сулима).</p> <p>Катерина Штанко «Драconi, вперед!» (скорочено).</p> <p>Коротко про письменницю. Казкові персонажі та пригодницька інтрига у повісті. Становлення особистості головного героя, його захоплення та фантазії.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Драconi, вперед!» (художниця – К. Штанко).</p> <p>ПЧ. Н. та О. Шевченки «Як не скарб, то пожежа».</p> <p>А. Кокотюха «Полювання на золотий кубок», «Гімназист і Вогняний Змій», «Гімназист і Біла Ворона».</p>	<p>твору.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст).</p> <p>Літературний диктант.</p> <p>Виготовлення інформаційного мему (схеми, таблиці, асоціативного куща) жанрових ознак детективу.</p> <p>Створення печворка.</p> <p>Створення криптограми.</p> <p>Детективний літературний квест.</p> <p>Створення літературних кросвордів.</p> <p>Перегляд екранізацій детективних творів.</p> <p>Написання відгуків про фільми.</p> <p>Написання власного детективу.</p>
--	---	--

<p>читання художніх текстів [9 МОВ 2.1.1-1];</p> <p>формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p>характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1];</p> <p>висловлює власні почуття та враження від прочитання художніх творів [9 МОВ 2.3.2];</p> <p>використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];</p> <p>представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел (зокрема художніх текстів, медіатекстів), комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];</p> <p>на основі прочитаного створює власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];</p>		
--	--	--

<p>складає та оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];</p> <p>виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
<p>ПРИГОДИ І ГУМОР</p>		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];</p> <p>відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення, зокрема й художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1];</p> <p>переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих</p>	<p><i>Валентин Чемерис «Вітька + Галя, або Повість про перше кохання» (скорочено).</i></p> <p>Коротко про письменника. Гумористична розповідь про дружбу і перше кохання. Групування персонажів. Жанрові й композиційні особливості повісті, засоби творення комічного.</p>	<p>Виразне читання творів. Переказ прочитаного. Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Асоціативна хмаринка за тематикою творів.</p>

<p>важливих деталях [9 МОВ 1.2.1-1]; окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; доречно використовує цитати з художніх текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]; застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1]; формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1]; характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];</p>	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Вітька + Галя або Повесть про перше кохання» (художник – А. Василенко), М. Кармазь «Школярі на відпочинку», О. Баликова «Однокласники».</p> <p>Наталка Малетич «Щоденник ельфа» (розділ «Усе шкереберть. І в цьому є сенс»).</p> <p>Коротко про письменницю. Розповідь про шкільні будні та канікули. Взаємини головного героя з однолітками, його почуття й переживання. Образ оповідача. Роль родинних цінностей у становленні особистості.</p> <p>ТЛ: <i>жанр щоденника</i>.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Л. Прядко «Ранок у Карпатах», ілюстрація до повісті «Щоденник Ельфа» (художники – А. та Д. Нечаєвські).</p> <p>ПЧ. Вc. Нестайко «Тореадори із Васюківки», «Супер «Б» з фрикадельками».</p> <p>Г. Малик «Злочинці з паралельного</p>	<p>Кадрування твору. Структурування вивченого у вигляді інформаційного мему (таблиці-опори, схеми). Сенкан/діаманта. Літературний диктант. Творча проектна робота (групова чи колективна). Створення акаунтів головних героїв/героїнь у соціальних мережах.</p>
---	---	--

<p>використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];</p> <p>передає художні тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію [9 МОВ 2.6.1]</p> <p>створює власний текст (медіатекст) на основі прочитаного [9 МОВ 2.7.2];</p> <p>виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p>світу».</p> <p>З. Мензатюк «Дике літо в Криму».</p> <p>О. Гаврош «Неймовірні пригоди Івана Сили, найдужчої людини світу».</p> <p>О. Дерманський «Мері».</p>	
<p>ФАНТАСТИКА ТА ФЕНТЕЗІ</p>		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];</p> <p>відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення, зокрема художнього твору, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1];</p>	<p><i>Олесь Бердник «Хто зважиться – вогняним наречеться» (скорочено).</i></p> <p>Нарис про письменника. Сюжет про фантастичну мандрівку до невідомих планет. Прагнення до щасливого майбутнього, випробування на шляху</p>	<p>Виразне читання творів.</p> <p>Переказ прочитаного у форматі методу «Година читання».</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей</p>

<p>обговорює жанрово-родову належність художніх творів [9 МОВ 1.1.2-2];</p> <p>формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння [9 МОВ 1.1.2-4];</p> <p>переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1];</p> <p>окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];</p> <p>застосовує різні види критичного читання художніх текстів [9 МОВ 2.1.1-1];</p> <p>характеризує поведінку й причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1];</p> <p>коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-</p>	<p>до нього. Уболівання за долю планети й людства. Засоби характеротворення головних героїв.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті О. Бердника «Хто зважиться – вогняним наречеться» (художник – Д. Заруба), діорама «Український космос» за мотивами однойменної серії картин О. Шупляка (Planetarium Noosphere, м. Дніпро).</p> <p>Галина Пагутяк «Королівство» (скорочено).</p> <p>Коротко про письменницю. Роман про родинні цінності. Міфологічний світ, протистояння добра та зла як основа твору. Становлення характеру головної героїні. Тема значущості книжки в житті людини. Фантастичні істоти у творі.</p> <p>ТЛ: <i>роман-фентезі.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до роману «Королівство» (художники – Ф. Сергеев, Н. Котилевська), В. Хом'як «Забавні коти», Є. Гапчинська «Дівчинка і кіт».</p>	<p>композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст).</p> <p>Кадрування твору.</p> <p>Літературний диктант.</p> <p>Створення мапи подорожі.</p> <p>Мінідиспут щодо морального вибору героїв/героїнь.</p> <p>Лепбук за прочитаними творами.</p> <p>Відгуки за прочитаними творами із використаннями інтерактивних платформ Padlet, Mentimeter.</p> <p>Чат-переписка головних героїв/героїнь.</p> <p>Творча проєктна робота (групова чи парна).</p>
---	---	---

естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];
використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];
представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел (зокрема художніх текстів, медіатекстів), комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];
на основі прочитаного **створює** власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];
записує власне мовлення, використовуючи в разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок (різні графічні прийоми, скорочення, виділення тощо) та засоби мовної виразності [9 МОВ 3.1.1-1];
створює у цифровому середовищі повідомлення/ медіатексти різних жанрів (дописи, коментарі, статті, замітки тощо) із застосуванням гіпертекстових посилань для обговорення особистих і соціально

ПЧ. О. Бердник «Зоряний корсар».
Г. Пагутяк «Втеча звірів, або Новий бестиарій», «Книгоноші з Королівства».
М. Павленко «Русалонька із 7–В».
М. Марченко «Місто Тіней».
Н. Дев'ятко «Легенда про юну Весну».

<p>важливих проблем, зокрема популяризації читання [9 МОВ 3.2.1-1]; виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення[9 МОВ 4.2.1-1]..</p>		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; самостійно складає і компонує складний план, створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати, скорочення, умовні позначення, символи тощо [9 МОВ 1.2.2-1]; окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу й</p>	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць). Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю, тематично спорідненими із вивченими художніми текстами. МК: твори мистецтва рідного краю.</p>	<p>Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх особливостей, мистецький контекст). Відвідування літературно-меморіальних музеїв. Створення візуального постера/презентації/інтерактивної платформи, буктрейлера за прочитаним художнім твором. Конференція-обговорення прочитаного.</p>

<p>інтерпретації прочитаних художніх творів літератури рідного краю [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p>коментує власні враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];</p> <p>представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел (зокрема художніх текстів, медіатекстів), комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту[9 МОВ 2.6.1-2];</p> <p>створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1];</p> <p>виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК		
Свідомо застосовує прийоми активного	Художні твори сучасної української	Створення візуального

<p>слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; вiдповiдає на запитання за змiстом почутого повiдомлення (зокрема художнього тексту, медiатексту), акцентуючи увагу на важливих деталях, зокрема художнiх деталях у художньому тексті [9 МОВ 1.1.2-1]; самостiйно передає за допомогою рiзних способiв i засобiв вiзуалiзацiї власне розумiння почутого повiдомлення (зокрема художнього тексту, медiатексту), структуруючи iнформацiю [9 МОВ 1.2.3-1]; використовує для виконання завдань текстовi/медiатекстовi джерела, iнформацiю з яких вважає достовiрною та надiйною, аргументує вибiр таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1]; виконує рiзні ролi у груповiй онлайн-комунiкацiї, обирає потрібнi стратегiї спiвпрацi в рiзних ситуацiях спiлкування [9 МОВ 3.2.2-1]; творчо використовує мовнi засоби, обираючи iз запропонованих варiантiв нестандартнi рiшення, виявляючи художньо-образне, асоцiативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p>лiтератури (за вибором учителя/учительки та учнiв/учениць). МК: твори сучасного українського мистецтва.</p>	<p>постера/презентацiї/iнтерактивної платформи про прочитаний твiр сучасної української лiтератури. Конференцiя-обговорення прочитаного.</p>
---	--	---

УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО

<p>Відповідає на запитання щодо вивченого навчального матеріалу та змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1];</p> <p>самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння вивченого, структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1];</p> <p>використовує різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення [9 МОВ 2.5.3-1];</p> <p>виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого.</p> <p>ТЛ: <i>повторення вивчених понять теорії літератури.</i></p>	<p>Виконання тестових завдань і діагностувальних робіт за групами навчальних результатів.</p> <p>Літературні конкурси, вікторини, захист творчих проєктів.</p> <p>Обговорення літератури для читання влітку.</p>
--	---	--

8 КЛАС

Результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності (за вибором учителя/вчительки)
ВСТУП		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; формулює уточнювальні запитання щодо почутого навчального матеріалу для його розуміння [9 МОВ 1.1.2-4]; висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними художніми творами [9 МОВ 2.3.2-1]; представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2]; виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p>Художній твір у контексті доби (оглядово). ТЛ: <i>стиль доби (культурно-мистецька епоха), мистецький напрям.</i> МК: зразки творів різних видів мистецтва різних стилів. ПЧ. Самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p>	<p>Асоціативна хмаринка щодо художнього твору в історико-культурному контексті доби (слова-асоціації, характерні ознаки). Створення ментальної мапи «Літературно-мистецькі епохи».</p>

ПРАДАВНЯ УКРАЇНА В ДЗЕРКАЛІ ЛІТЕРАТУРИ

Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];
відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1];
формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-4];
переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах художнього тексту [9 МОВ 1.2.1-1];
самостійно створює конспект почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати [9 МОВ 1.2.2-1];
окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];
характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача (адресата) важливих деталей, зокрема художніх, почутого повідомлення

Культура й віра прадавніх українців.

Погляди прадавніх українців на світ і місце людини в ньому. Основні риси дохристиянських вірувань наших предків, відображені у фольклорі й літературі (оглядово).

Іван Білик «Дарунки скіфів».

Творчість письменника – майстра історичної прози. Художня розповідь про похід Дар'явауша у Скіфію в оповіданні «Дарунки скіфів». Історичне підґрунтя твору. Причини нападу перського царя на Скіфію. Контраст образів перських і скіфських воїнів. Мудрість і поміркованість скіфів у протистоянні з багатотисячним військом.

Русь, її культура та письменство. Усний народний епос. Старини (билини). Темі та мотиви старин різних циклів, художні особливості. «Про Іллю Муромця та Соловія».

Побудова стрічки часу (timeline).
 Виразне читання художніх творів.
 Переказ прочитаного.
 Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/метаплану.
 Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet.
 Презентація про побут і життя скіфів.
 Мистецька галерея давніх пам'яток скіфської культури.
 Створення ментальної мапи «Особливості усної народної творчості доби Русі».
 Кроссенс.
 Імпровізований перфоманс на основі історій про Іллю Муромця.
 Діаграма Венна.
 Інтерактивний постер з основними

<p>(зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.5.3-1]; логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду [9 МОВ 1.6.1-1]; доречно використовує цитати з художніх текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]; застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1]; формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1]; обґрунтовує думку щодо естетичної та мистецької цінності прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) у культурно-історичному контексті з</p>	<p>Композиція і сюжет твору. Образ кийвського богатиря Іллі Муромця – оборонця рідної землі, його сила і мужність. Другорядні персонажі, їх характеристика. Мова і стильові особливості старини. ТЛ: <i>старина</i>. МК: <i>скульптура</i> – монумент Іллі Муромцю (скульптор – В. Журавль, м. Київ, парк «Муромець»); <i>кіно</i> – х/ф «Сторожова застава» (режисер – Ю. Ковальов). Своєрідність давнього українського письменства. Періоди розвитку давньої літератури, її світоглядні, естетичні, мовні особливості. Письменство як частина культури Русі, його стилі та жанри (<i>оглядово</i>). Володимир Мономах «Повчання дітям» (<i>скорочено</i>). Жанр повчання. Духовний заповіт кийвського князя нащадкам. Втілення у творі моральних принципів і традицій княжої доби. ТЛ: <i>монументалізм, орнаменталізм, повчання</i>.</p>	<p>порадами Володимира Мономаха нащадкам. Перегляд документальних і художніх фільмів про добу Русі. Віртуальна екскурсія історичними пам'ятками доби Русі. Створення власних відео про історичні пам'ятки епох, відображених у вивчених художніх творах. Створення постера, аканта в соціальних мережах від імені головних героїв/героїнь із використанням цитатних характеристик під керівництвом учителя/вчительки. Написання есе на тему: «До джерел: пізнання свого коріння та історії відкриває шлях до майбутнього».</p>
---	--	--

<p>урахуванням взаємозв'язків української та інших національних культур [9 МОВ 2.3.3-1];</p> <p>використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною й надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];</p> <p>представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];</p> <p>створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];</p> <p>виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>складає й оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];</p>	<p>МК: <i>скульптура</i> – пам'ятник Володимиру Мономаху (скульптор – С. Кантур, м. Прилуки Чернігівської обл.), пам'ятник Любецькому з'їзду князів (скульптор – Г. Єршов, м. Любеч Чернігівської обл.);</p> <p><i>образотворче мистецтво</i> – мозаїка «Володимир Мономах» (автор – В. Федько, метро «Золоті ворота», м. Київ).</p> <p>Образ Русі в сучасній українській літературі.</p> <p>Твори сучасних письменників про княжу добу, їх актуальність.</p> <p>Раїса Іванченко «Ярославни».</p> <p>Розповідь про письменницю та її історичну прозу. Історична основа оповідання. Взаємини Русі в часи князя Ярослава з європейськими державами. Значущість освіти та виховання князівен для утвердження авторитету держави. Образ Русі у творі.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – фреска XI ст. «Доньки Ярослава» (Національний заповідник «Софія</p>	
--	--	--

<p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p>Київська»), А. Орльонов «Анна Ярославна»; <i>скульптура</i> – пам’ятник «Княгиня Ярославна» (скульптор – А. Куц, м. Новгород-Сіверський Чернігівської обл.), пам’ятник «Anne de Kyiv... Анна Ярославна...» (скульптори – К. Скрытуцький, Ф. Баландін, м. Київ); <i>музика</i> – А. Рудницький «Анна Ярославна» (опера).</p> <p>ПЧ. Н. Забіла «Троянові діти». Б. Комар «Векша». В. Малик «Князь Кий». Ю. Хорунжий «Мелодії кам’яної гори». В. Рутківський «Сторожова застава». Д. Кремінь «А де ж те скіфське золото?». Л. Костенко «Скіфська одіссея». В. Чемерис «Ольвія», «Сини змієної богині». Ю. Логвин «Останній камінь Гарпата». А. Папакін «Діти Таргітая». О. Геденов «Ольвія. Зима змін».</p>	
--	--	--

ЗАПОВІДЬ ЛЮБОВІ: БІБЛІЯ ТА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; відповідає на запитання за змістом почутого [9 МОВ 1.1.2-1]; формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-4]; виявляє невербальні засоби, що вказують на наявність у почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) прихованої інформації, передає прихований зміст почутого [9 МОВ 1.1.3-2]; переказує почуте повідомлення (зокрема художній текст, медіатекст) докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) відповідно до мети і ситуації спілкування [9 МОВ 1.2.1-1]; самостійно складає і компонує складний план, створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати,</p>	<p>Біблія – одна зі священних книг людства: історія створення, автори, побудова, жанрова структура (оглядово). «Євангеліє від Матвія» (заповіді 22: 34-40; 25:31-40). Постаць Ісуса Христа. Ключові заповіді християнства – основа загальнолюдської моралі. МК: образотворче мистецтво – фреска XI ст. «Архангел» (Національний заповідник «Софія Київська»), А. Лосенко «Десять заповідей Мойсея».</p> <p>Біблія та українська література. Переклади Біблії українською мовою. Біблійні сюжети в українській літературі (оглядово). Ліна Костенко «Давидові псалми. Псалом 1». Біблійні мотиви у творчості письменниці. Ідея праведного буття особистості. Протистояння добра та зла в житті людини. Художні особливості вірша. ТЛ: переспів. МК: образотворче мистецтво –</p>	<p>Бесіда про роль релігії у світовій культурі та щодо суспільних морально-етичних норм. Виразне читання художніх творів. Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру. Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet. Цитатна характеристика героїв. Ромашка Блума (запитання за змістом теми). Створення кросвордів до вивчених художніх творів. Дослідницька робота з біблійними фразеологізмами. Сенкан. Метод «Малюємо вірш». Створення медіаконтенту (авторське читання поезії у стилі сучасних запитів соціальних мереж).</p>
--	---	--

<p>скорочення, умовні позначення, символи тощо [9 МОВ 1.2.2-1]; самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1]; окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; виявляє важливі деталі почутого навчального матеріалу й художніх творів для ілюстрування їх розуміння [9 МОВ 1.4.1-2]; розпізнає основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1]; характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача (адресата) важливих деталей, зокрема художніх, почутого повідомлення (зокрема художнього тексту,</p>	<p>Й. Кондзелевич «Нерукотворний Спас», І. Репін «Христос у Гетсиманському саду», О. Охупкіна «Божа Мати милостива»; <i>музика</i> – М. Березовський «Світе тихий».</p> <p><i>Дзвінка Матіяхи «Мене звати Варвара» (скорочено).</i> Коротка розповідь про письменницю. Актуальність біблійної теми у психологічній повісті «Мене звати Варвара». Сюжет твору. Характеристика головної героїні. Постаць меценатки Варвари Ханенко як утілення християнської добродетності. Різдвяні дива у повісті. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – «Свята Варвара» (невідомий художник), ілюстрації до повісті «Мене звати Варвара» (художниця – М. Микитюк).</p> <p>ПЧ. «Притча про неслухняного сина та справедливого й люблячого батька». «Притча про милосердя й про</p>	<p>Перегляд документальних і художніх фільмів за темою розділу. Віртуальна екскурсія давніми архітектурними християнськими пам'ятками.</p>
---	--	--

<p>медіатексту) [9 МОВ 1.5.3-1]; логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду [9 МОВ 1.6.1-1]; доречно використовує цитати з текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]; застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1]; коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1]; формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1];</p>	<p>ближнього», «Притча про милосердного самарянина». Т. Шевченко «Давидові псалми». Б.- І. Антонич «Різдво». Г. Коваленко «Біблійні історії для дітей». К. Малицька «Малі герої». Г. Кирпа збірка «Ну й гарно все придумав Бог». І Малкович «Із янголом на плечі». З. Мензатюк «Ангел Золоте Волосся». Д. Матіяш «Марта з вулиці святого Миколая». І. Жук «Пісня Йосипа», «Гетсиманський сад. Відповідь сина».</p>	
---	--	--

<p>використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];</p> <p>представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];</p> <p>створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];</p> <p>виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
ЛІТЕРАТУРА КОЗАЦЬКОЇ УКРАЇНИ		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];</p> <p>відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1];</p>	<p>Україна в добу Відродження. Суспільно-культурне відродження: козацтво, братства (<i>оглядово</i>).</p> <p>Український народний героїчний</p>	<p>Виразне читання художніх творів. Переказ прочитаного. Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за</p>

<p>формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-4];</p> <p>переказує почуте повідомлення (зокрема художній текст, медіатекст) докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) відповідно до мети і ситуації спілкування [9 МОВ 1.2.1-1];</p> <p>виявляє важливі деталі почутого навчального матеріалу й художніх творів для ілюстрування власного його розуміння [9 МОВ 1.4.1-2];</p> <p>розпізнає основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1];</p> <p>характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача (адресата) важливих деталей, зокрема художніх, почутого повідомлення (зокрема художнього тексту,</p>	<p>ліро-епос. Народні думи. Українське кобзарське мистецтво. Думи як особливий жанр українського фольклору. Художня своєрідність жанру. Історико-героїчні та соціально-побутові думи.</p> <p><i>«Дума про Марусю Богуславку».</i> Історична основа твору. Тема жіночої долі. Образ Марусі Богуславки. Популярність сюжету думи в українському письменстві.</p> <p>ТЛ: дума, речитатив, прототип.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – М. Дерегус «Маруся Богуславка», ілюстрації до думи «Маруся Богуславка» (художник – М. Гнатюк); <i>скульптура</i> – пам'ятник Марусі Богуславці (скульптор – В. Богдановський, м. Богуслав Київської обл.); <i>музика</i> – М. Фоменко «Маруся Богуславка» (опера).</p> <p>Народні історичні пісні. Художні особливості, спорідненість із думами та іншими видами фольклору,</p>	<p>змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, тропів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру.</p> <p>Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet.</p> <p>Структурування вивченого з теми у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи.</p> <p>Сенкан або діаманта.</p> <p>Створення ілюстрацій до творів, графічних символів.</p> <p>Створення медіаконтенту (відео інтерпретації авторського читання дум у стилі сучасних запитів соціальних мереж).</p> <p>Створення постера, акаунта в соціальних мережах від імені головних героїв із використанням цитатних характеристик (під керівництвом учителя/вчительки).</p> <p>Відгуки за прочитаними творами із використанням інтерактивних платформ Padlet, Mentimeter.</p>
--	--	--

<p>медіатексту) [9 МОВ 1.5.3-1]; логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду [9 МОВ 1.6.1-1]; доречно використовує цитати з текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]; застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1]; використовує різні складники тексту (рубрикацію, заголовки тощо) для оптимізації роботи з текстовою інформацією [9 МОВ 2.1.2-1]; співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1]; коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах</p>	<p>тематичні групи. Пісні про боротьбу українського народу за свободу і державність (<i>оглядово</i>). «Та, ой, як крикнув же козак Сірко». Легендарна постать славетного кошового отамана. Захоплення подвигом козаків-запорожців – захисників рідної землі. Художні засоби виразності у творі. ТЛ: <i>історична пісня.</i></p> <p>«Чи не той то хміль». Оспівування перемоги козацького війська в битві під Жовтими Водами. Засоби художньої виразності у змалюванні образу Богдана Хмельницького. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Н. Павлусенко «Іван Сірко», І. Рєпін Іван Сірко (фрагмент картини «Запорожці пишуть листа турецькому султанові»), Ю. Саницький «Битва під Жовтими водами», О. Мордвинова «Портрет Богдана Хмельницького»; <i>скульптура</i> – пам'ятник Б. Хмельницькому (скульптори – М. Вронський, О. Олійник</p>	<p>Створення буктрейлера/відео рекомендації про прочитаний твір. Печворк. Написання есе за вивченими художніми творами розділу. Віртуальна екскурсія архітектурними пам'ятками.</p>
---	--	---

<p>(зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1]; формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1]; коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1]; обстоює власну думку про роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у культурно-історичному контексті [9 МОВ 2.4.4-1]; використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1]; створює на основі вивченого</p>	<p>м. Хмельницький).</p> <p>Українське бароко. Барокова поезія (оглядово). ТЛ: <i>курйозний вірш, зоропоезія.</i> Семен Климовський «Їхав козак за Дунай». Фольклорні мотиви, образна символіка вірша, особливості ритмомелодики. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Боровиковський «Портрет полковника Павла Руденка», стінописи Андріївської церкви (художник – Г. Левицький, м. Київ); <i>музика</i> – «Їхав козак за Дунай» (слова – С. Климовський, музика – Л. ван Бетховен); <i>архітектура</i> – дзвіниця Софійського собору (м. Київ), Михайлівський Золотоверхий собор (м. Київ), Успенський собор Києво-Печерської Лаври (м. Київ).</p> <p>Доба козацької України в сучасній літературі. Марія Морозенко «Іван Сірко – великий характерник» (скорочено).</p>	
--	--	--

<p>навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];</p> <p>виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>складає та оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p>Коротка розповідь про письменницю та її історичну прозу. Історична основа повісті. Дитинство легендарного кошового отамана, формування його характеру. Надзвичайні здібності героя. Характеристика другорядних персонажів. Міфологічний світ у повісті-фентезі.</p> <p>ТЛ: <i>історичне фентезі.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – «Козак Мамай (народна картина), ілюстрації до повісті «Іван Сірко – великий характерник» (художник – М. Паленко);</p> <p><i>скульптура</i> – скульптурний портрет Івана Сірка (скульптор – Г. Лебединська);</p> <p><i>музика</i> – «Їхали козаки» (слова – В. Момот, музика – К. Момот), «Отаман Сірко»(слова, музика, виконання – рок-група «Широкий Лан»).</p> <p>ПЧ. Дума про Олексія Поповича. Народна дума «Дарувала Катерина козакам лимани». Історичні пісні «Пісня про</p>	
--	--	--

	<p>Морозенка», «Нічка була темна», «Ой у лісі, на полянці», «Виряджала мати сина під Крути до бою».</p> <p>Народні балади «Ой летіла стріла...», «Ой чиє ж то жито...».</p> <p>С. Тельнюк «Грає синє море».</p> <p>М. Пригара «Михайлик – джура козацький».</p> <p>Л. Костенко «Чадра Марусі Богуславки».</p> <p>Р. Завадович «Маруся Богуславка».</p> <p>В. Шкляр «Характерник».</p> <p>М. Морозенко «Іван Сірко – славетний кошовий» (друга частина діалогії).</p> <p>О. Гаврош «Музей пригод».</p> <p>І. Андрусяк «Сірка на порох».</p>	
УКРАЇНЦІ ТА КРИМСЬКІ ТАТАРИ		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];</p> <p>відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1];</p> <p>формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-4];</p> <p>переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи</p>	<p>Давня література кримли (оглядово).</p> <p>Переказ «Фонтан сліз у Бахчисарайському палаці»: зворушлива історія кохання в переказі.</p> <p>МК: <i>архітектура</i> – Ханський палац (архітектор – Омер, АР Крим, м. Бахчисарай); <i>скульптура</i> – скульптура «Фонтан</p>	<p>Виразне читання художніх творів.</p> <p>Переказ прочитаного.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру.</p>

<p>увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах художнього тексту [9 МОВ 1.2.1-1]; самостійно складає і komponує складний план, створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати, скорочення, умовні позначення, символи тощо [9 МОВ 1.2.2-1]; окреслює тематику й проблематику художніх творів для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; розпізнає основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1]; характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача (адресата) важливих деталей, зокрема художніх, почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.5.3-1]; логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні</p>	<p>сліз» (архітектор – Омер, мавзолей Діляри-Бікеч, АР Крим, м. Бахчисарай).</p> <p>Ашик Омер «Скажи-но, душе». Коротко про життя і творчість поета. Вірш «Скажи-но, душе...»... (переспів О. Гончаренка) – філософський роздум про долю кримськотатарського народу. Східний колорит художнього стилю твору. ТЛ: ашикська поезія. МК: образотворче мистецтво – О. Раффе «Татарська дівчина», ілюстрації до книжки А. Левкової «Ашик Омер» (художниця – Г. Приходько); <i>скульптура</i> – пам'ятник Ашику Омеру (скульптор – А. Шмаков, м. Євпаторія, АР Крим).</p> <p>Кримські татари й українці в сучасній українській літературі. Володимир Рутківський «Пастух Рашит» (розділ із книги першої тетралогії «Джури козака Швайки»). Історична проза у творчості</p>	<p>Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet.</p> <p>Перегляд документальних і художніх фільмів про історію і побут кримських татар.</p> <p>Віртуальна подорож Ханським палацом (АР Крим, м. Бахчисарай). Добір сучасних поезій про Крим.</p>
--	---	---

<p>погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду [9 МОВ 1.6.1-1];</p> <p>доречно використовує цитати з текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];</p> <p>застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];</p> <p>співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];</p> <p>коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1];</p> <p>формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу</p>	<p>письменника. Розповідь про зародження запорозького козацтва в тетралогії «Джури козака Швайки» (оглядово).</p> <p>«Пастух Рашит» – ідея порозуміння та взаємодопомоги українців і татар.</p> <p>Проблема дружби та обов'язку. Образ козака Швайки – утілення лицарства.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – Ф. Красицький «Гість із Запоріжжя», ілюстрації до тетралогії «Джури козака Швайки» (художник – М. Паленко), К. Ротань «Сучасні герої»;</p> <p>кіно – фрагмент д/ф «Виникнення козацтва» (д/ф «Країна: Історія українських земель»), відео «Хто такі кримські татари?», «Кримські татари. Друзі чи вороги?» (розповіді письменників Капранових).</p> <p>ПЧ. Антологія кримськотатарської поезії XIII-XX ст. «Окрушини сонця». А. Левкова «Ашик Омер». В. Рутківський «Джури-характерники», «Джури і підводний човен», «Джури і Кудлатик».</p>	
--	--	--

<p>структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p>висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними художніми творами [9 МОВ 2.3.2-1];</p> <p>обстоює власну думку про роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у культурно-історичному контексті [9 МОВ 2.4.4-1];</p> <p>використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];</p> <p>представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];</p> <p>зіставляє власну думку, зафіксовану в письмовій формі, із думкою інших осіб [9 МОВ 3.1.2-2];</p> <p>виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії</p>		
---	--	--

<p>співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
РОМАНТИЗМ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1]; обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, ідейно-тематичні та естетичні особливості, зв'язок текстів із певною добою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2]; самостійно створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати [9 МОВ 1.2.2-1]; самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього</p>	<p>Романтизм як мистецький напрям. Україна першої половини ХІХ ст. Своєрідність української поезії ХІХ ст. (оглядово). ТЛ: романтизм. МК: образотворче мистецтво – В. Штернберг «Переправа через Дніпро біля Києва», Т. Шевченко «Селянська родина», І. Айвазовський «Дев'ятий вал»; <i>музика</i> – С. Гулак-Артемівський «Запорожець за Дунаєм» (опера), М. Лисенко «Різдвяна ніч» (опера), «Тарас Бульба» (опера); <i>архітектура</i> – Володимирський собор (архітектори – І. Штрот, П. Спарро, О. Беретті, м. Київ), садиба Галаганів (архітектор – П. Дубровський, с. Сокиринці Чернігівської обл.).</p>	<p>Виразне читання та переказ творів. Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (визначення теми, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/метаплану. Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet. Структурування вивченого з теми у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи. Печворк. Сенкан/кросенс/діаманта. Літературний диктант. Створення медіаконтенту (відео</p>

<p>тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1]; окреслює мотиви художніх творів [9 МОВ 1.4.1-1]; аналізує стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості художніх текстів [9 МОВ 1.4.3-1]; розпізнає основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1]; коментує інформацію (зокрема частково неповну), сприйняту з одного чи кількох джерел [9 МОВ 1.5.1-1]; характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача важливих деталей, зокрема художніх [9 МОВ 1.5.3-1]; коментує особливості вираження емоційного стану на основі аналізу художніх творів для розвитку власного емоційного інтелекту [9 МОВ 1.8.4-1] застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];</p>	<p>Романтична поезія. Особливості української романтичної поезії. Фольклорні мотиви творів. Літературні угруповання поетів-романтиків, їхній творчий доробок (<i>оглядово</i>).</p> <p><i>Михайло Петренко «Дивлюсь я на небо».</i> Романтична пісенна лірика автора. Втілення мрій і поривань особистості в образній картині вірша. Засоби художньої виразності у творі. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – портрет-реконструкція М. Петренка (художник – О. Чередниченко), І. Галан «Дивлюсь я на небо»; <i>музика</i> – «Дивлюсь я на небо» (слова – М. Петренко, музика – В. Заремба, Л. Александрова). ТЛ: <i>трискладові віршові розміри.</i></p> <p>Жанр балади в літературі романтизму. <i>Тарас Шевченко «Причинна».</i> Розповідь про ранню творчість поета. Жанрові особливості балади «Причинна». Риси романтизму в творі.</p>	<p>інтерпретації авторського читання у стилі сучасних запитів соціальних мереж). Метод «Малюємо вірш». Ілюстрації до творів/графічних символів/художніх трактувань. Віртуальна подорож парками «Олександрія» (м. Біла Церква, Київська обл.), «Софіївка» (м. Умань, Черкаська обл.). Віртуальна подорож до літературно-меморіальних музеїв. Написання власних віршів.</p>
---	---	--

<p>співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];</p> <p>коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1];</p> <p>розпізнає в художніх текстах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2];</p> <p>висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними художніми творами [9 МОВ 2.3.2-1];</p> <p>обстоює власну думку про роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у культурно-історичному контексті [9 МОВ 2.4.4-1];</p> <p>використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела,</p>	<p>Композиція, сюжет, поетика балади. ТЛ: <i>балада, алітерація, асонанс.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Бурачек «Реве та стогне Дніпр широкий»; <i>музика</i> – «Реве та стогне Дніпр широкий» (слова – Т. Шевченко, музика – Д. Крижанівський); <i>театр</i> – п'єса «Реве та стогне Дніпр широкий» (режисери – Л. Болобан, Л. Предславич); <i>кіно</i> – анімаційний фільм «Причинна» (режисер – А. Щербак).</p> <p>Сучасні українські балади (за вибором учителя/учительки).</p> <p>Популярність жанру балади в сучасній художній літературі. МК: <i>музика</i> – пісня «Балада про мальви» (слова – Б. Гура, музика – В. Івасюк).</p> <p>Традиції романтизму в українській прозі XIX століття (оглядово). Микола Гоголь «Сорочинський ярмарок» (скорочено). Біографічний нарис про письменника.</p>	
--	--	--

<p>інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];</p> <p>представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];</p> <p>створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];</p> <p>складає й оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];</p> <p>виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1];</p>	<p>Україна у творчості митця.</p> <p>Етнографічне тло, проблематика, система образів, риси романтичного стилю у повісті «Сорочинський ярмарок».</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Штернберг «Ярмарок в Україні», С. Якутович «Сорочинський ярмарок», В. Бараненко «На ярмарок», «Сорочинський ярмарок», О. Лазаренко «Сорочинський ярмарок»;</p> <p><i>театр</i> – мюзикл-концерт «Сорочинський ярмарок» (режисер – Ю. Кочевенко, слова – О. Вратарьов, музика – О. Злотник).</p> <p>ПЧ. Т. Шевченко «Тополя», «Лілея», «Тарасова ніч».</p> <p>Збірка «Українські поети-романтики».</p> <p>Марко Вовчок «Маруся».</p> <p>П. Куліш «Орися», «Огненний змій».</p> <p>М. Старицький «Облога Буші».</p> <p>І. Драч «Балади буднів».</p> <p>А. Качан «Журавлині луги або Купальські вогні».</p> <p>В. Баранов «Хата синьоока».</p>	
---	---	--

<p>досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>	<p>О. Гаврош «Врятувати Тараса Шевченка». А. Бачинський «Ватага Веселих Волоцюг».</p>	
<p>РЕАЛІЗМ В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ ТА ПРОЗІ</p>		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1]; обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, ідейно-тематичні та естетичні особливості, зв'язок текстів із певною добою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2]; переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах художніх текстів [9 МОВ 1.2.1-1]; самостійно створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати [9 МОВ 1.2.2-1];</p>	<p>Реалізм як мистецький напрям. Україна у другій половині ХІХ ст. Особливості українського реалізму (оглядово). ТЛ: <i>реалізм.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – К. Трутовський «Колядка в Україні», М. Пимоненко «Сінокіс», О. Мурашко. «Селянська родина», С. Васильківський. «Весна на Україні». <i>архітектура</i> – Львівська політехніка (архітектор – Ю. Захарієвич), Будівля Медичного товариства в Харкові (архітектор – О. Бекетов); <i>скульптура</i> – Л. Позен «Запорожець у розвідці». Реалістична поезія. Реалізм в українській поезії ХІХ ст. (оглядово). Павло Грабовський «Я не співець</p>	<p>Виразне читання та переказ прочитаного. Створення сюжетної схеми. Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру. Асоціативна хмаринка за тематикою художніх творів. Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet. Діалоги від імені головних героїв/героїнь. Літературний (цитатний) диктант. «Упізнай героя/героїню за цитатою». Сторітелінг від імені письменника.</p>

<p>самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1];</p> <p>окреслює тематику й проблематику художніх творів для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];</p> <p>доречно використовує цитати з текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];</p> <p>застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];</p> <p>співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];</p> <p>коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-</p>	<p>чудовної природи...».</p> <p>Короткий нарис життя і творчості письменника. Роль художнього слова в житті особистості, розкриття поняття прекрасного з позицій реалізму у вірші.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Чебаник «Портрет Павла Грабовського».</p> <p>Проза реалізму. Іван Нечуй-Левицький «Микола Джеря» (скорочено).</p> <p>Коротко про письменника. Повість-хроніка «Микола Джеря». Соціально-побутова проблематика твору. Сюжет і композиція. Образ гордого й сміливого українця-бунтаря. Риси реалізму в повісті.</p> <p>ТЛ: <i>соціально-побутова повість.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Орловський «Літній день в Україні», ілюстрації до повісті «Микола Джеря» (художники – О. Лисенко, В. Полтавець); <i>скульптура</i> – пам'ятник Нимидорі (с. Стеблів Черкаської обл.);</p>	<p>Кроссенс.</p> <p>Створення постерів/акаунтів у соціальних мережах/резюме про письменників, головних героїв/героїнь у соціальних мережах (під керівництвом учителя/вчительки).</p> <p>Перегляд документальних фільмів про письменників, кінофільмів за сюжетами прочитаних художніх творів.</p> <p>Написання відгуків на фільми.</p> <p>Віртуальна подорож до літературно-меморіальних музеїв.</p>
---	---	--

історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1];
розпізнає в художніх текстах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2];
формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1];
висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними художніми творами [9 МОВ 2.3.2-1];
використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною й надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];
представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];
створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або

Україна XIX століття в сучасній літературі.
Петро Яценко «Нечуй. Немов. Небач» (скорочено).
Історична епоха та постаті історичних осіб. Реальне й фантастичне у творі.
ТЛ: кінороман.
МК: образотворче мистецтво – Navas PR Kyiv проєкт «ЛітДвіж»;
музика – гурт «Антитіла» (композиція «Кіно»);
ПЧ. С. Руданський «Співомовки». Марко Вовчок «Козачка». Б. Грінченко «Каторжна», «Батько та дочка».

<p>колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];</p> <p>виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>складає та оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1];</p> <p>досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>		
3 ДРАМАТУРГІЇ ХІХ СТОЛІТТЯ		

<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; відповідає на запитання за змістом навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-1]; обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, ідейно-тематичні та естетичні особливості, зв'язок художніх творів із певною добою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2]; переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах художніх текстів [9 МОВ 1.2.1-1]; аналізує стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості художніх текстів [9 МОВ 1.4.3-1]; коментує інформацію (зокрема частково неповну), сприйняту з одного чи кількох джерел [9 МОВ 1.5.1-1]; доречно використовує цитати з текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]; добирає й використовує необхідні вербальні та невербальні засоби для</p>	<p>Своєрідність української драматургії ХІХ століття. Театральне мистецтво. Жанрова специфіка, особливості конфліктів, сюжетів та образної системи драматичних творів ХІХ століття (<i>оглядово</i>). ТЛ: <i>комедія, водевіль, конфлікт.</i></p> <p>Григорій Квітка-Основ'яненко «Сватання на Гончарівці» (скорочено). Нарис життя й драматургічної творчості письменника. Художні особливості п'єси, риси класицизму в ній. Соціально-побутовий конфлікт в її основі. Комічні ситуації, їх роль у композиції твору. Характеристика дійових осіб п'єси. МК: <i>театр</i> – вистава «Сватання на Гончарівці» (режисер – Ф. Стригун); <i>кіно</i> – телевізійний фільм-спектакль «Сватання на Гончарівці» (режисер – І. Земгало); <i>музика</i> – музика до вистави «Сватання на Гончарівці» (композитор – С. Рудей).</p>	<p>Виразне читання творів в особах. Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру. Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet. Літературний (цитатний) диктант. Підготовка кроссенсу. Інсценізація епізодів драматичних творів. Створення постерів/акаунтів у соціальних мережах/резюме про письменників, головних героїв/героїнь. Перегляд екранізацій прочитаних драматичних творів. Написання відгуків на екранізації художніх творів. Віртуальна подорож до літературно-меморіальних музеїв. Написання власних драматургічних етюдів «Герої української класики в</p>
--	---	---

<p>ефективної комунікації з урахуванням ситуації спілкування [9 МОВ 1.7.1-1]</p> <p>виявляє й передбачає емоційні реакції в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 1.8.1-1];</p> <p>позитивно впливає на емоційний стан учасників групової комунікації, цінуючи власну культурну традицію та виявляючи повагу до інших [9 МОВ 1.8.3-1];</p> <p>коментує особливості вираження емоційного стану на основі аналізу художніх творів для розвитку власного емоційного інтелекту [9 МОВ 1.8.4-1]</p> <p>застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];</p> <p>співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];</p> <p>розпізнає в художніх текстах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2];</p>	<p>Михайло Старицький «За двома зайцями» (скорочено).</p> <p>Стисла розповідь про письменника. Актуальність проблематики п'єси «За двома зайцями». Історія створення. Характеристика дійових осіб. Моральна й національна підоснови конфлікту. Засоби гумору та сатири.</p> <p>МК: <i>театр</i> – вистава «За двома зайцями» (режисер – Б. Струтинський); <i>кіно</i> – х/ф «За двома зайцями» (режисер – В. Іванов, україномовна версія, 1961); <i>скульптура</i> – пам'ятник персонажам комедії «За двома зайцями» (скульптори – В. Щур, В. Сивко, Андріївський узвіз, м. Київ).</p> <p>ПЧ. Т. Шевченко «Назар Стодоля». Іван Карпенко-Карий «Сто тисяч». Збірка п'єс сучасних драматургів «Дощ в акваріумах площ».</p>	<p>сьогоденні».</p>
--	--	---------------------

<p>формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p>представляє текстову інформацію, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];</p> <p>створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];</p> <p>виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>складає та оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи</p>		
--	--	--

<p>художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1]; досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації прочитаних художніх творів літератури рідного краю [9 МОВ 2.2.7-1]; пропонує варіанти інтерпретації образів, подій і ситуацій у текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах), зважаючи на потенційну множинність прочитання в різних контекстах [9 МОВ 2.4.5-1];</p>	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць). Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю, тематично спорідненими із вивченими художніми текстами. МК: твори мистецтва рідного краю.</p>	<p>Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Створення буктрейлера/відео рекомендації про прочитану книжку. Проектна робота. Створення сайту/сторінок у соціальних мережах/wiki матеріалів про письменників/письменниць рідного краю (під керівництвом учителя/вчительки). Відвідування літературно-меморіальних музеїв. Зустрічі/онлайн конференції зі сучасними</p>

<p>створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1]; виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		<p>письменниками/письменницями. Написання листів-відгуків про прочитані художні твори. Конференція-обговорення прочитаного.</p>
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; самостійно складає і комponує складний план, створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати, скорочення, умовні позначення, символи тощо [9 МОВ 1.2.2-1]; окреслює тематику й проблематику почутої інформації про нові твори української літератури для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];</p>	<p>Художні твори сучасної української літератури <i>(за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць)</i>. МК: твори сучасного українського мистецтва.</p>	<p>Створення візуального постера/презентації/інтерактивної платформи про прочитаний твір сучасної української літератури. Конференція-обговорення прочитаного.</p>

<p>використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];</p> <p>обговорює з іншими особами свої читацькі вподобання і звички, наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду [9 МОВ 2.5.2-1];</p> <p>виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>складає та оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
---	--	--

УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО

<p>Відповідає на запитання щодо вивченого навчального матеріалу та змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1];</p> <p>обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів, зв'язок тексту з певною добою, творчістю митців [9 МОВ 1.1.2-2];</p> <p>формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації прочитаних художніх текстів [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p>використовує різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення [9 МОВ 2.5.3-1];</p> <p>передає зміст вивченого, узагальнюючи, доповнюючи словесно інформацію [9 МОВ 2.6.1-1];</p> <p>створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1];</p> <p>складає та оформлює власні тексти</p>	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого навчального матеріалу.</p> <p>ТЛ: <i>повторення понять теорії літератури.</i></p>	<p>Виконання тестових завдань і діагностувальних робіт за групами навчальних результатів.</p> <p>Дискусія «Як сформувати власний читацький смак?»</p> <p>Літературні конкурси, вікторини.</p> <p>Захист творчих проєктів.</p> <p>Обговорення літератури для читання влітку.</p>
--	---	---

<p>(зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];</p> <p>виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
---	--	--

9 КЛАС

Результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності (за вибором учителя/вчительки)
ВСТУП		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; розуміє та відтворює зміст інформації [9 МОВ 1.1.2-2]; формулює уточнювальні запитання щодо почутого навчального матеріалу для його розуміння, зокрема тлумачення теоретико-літературних понять [9 МОВ 1.1.2-4]; висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією [9 МОВ 2.3.2-1]; виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p>Зміст і форма, художність у мистецтві. Художній аналіз літературного твору. ТЛ: <i>зміст і форма твору, художність, аналіз твору.</i> МК: зразки творів різних видів мистецтва. ПЧ. Самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p>	<p>Асоціативна хмаринка щодо художнього твору як явища мистецтва (слова-асоціації, характерні ознаки). Дискусія «Що є мистецтвом?». Кола Венна (аналіз власного та соціального сприйняття красивого й потворного). Колесо емоцій Роберта Плутчика.</p>
ЛІТЕРАТУРА МОДЕРНІЗМУ		

<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1]; обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, ідейно-тематичні й естетичні особливості, зв'язок текстів із певною добою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2]; формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-4]; самостійно створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати [9 МОВ 1.2.2-1]; самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1]; окреслює тематику й проблематику художніх творів для подальшої</p>	<p>Українське відродження початку ХХ століття. Модернізм як стиль доби і мистецький напрям. Типологічні ознаки модернізму, основні його течії. Особливості українського модернізму. (оглядово). ТЛ: модернізм. МК: образотворче мистецтво – О. Мурашко «Благовіщення», А. Маневич «Весна на Куренівці», М. Беркос «Вулиця в Умані», П. Левченко «Стоги, осяяні сонцем», О. Новаківський «Музика квітів», М. Жук «Дівчина в кріслі», М. Башкірцева «Дошова парасолька», О. Богомазов «Пилярі»; <i>архітектура</i> – «Будинок з химерами» (архітектор – В. Городецький, м. Київ), будинок Полтавського губернського земства (архітектор – В. Кричевський). Олександр Олесь «Чари ночі»», «Коли б ми плакати могли...». Розповідь про поетичний доробок автора, особливості його індивідуального стилю. Риси неоромантизму й символізму в поезіях. Особливості їх художньої мови та віршової форми.</p>	<p>Дослідницька робота у форматі стрічки часу (timeline). Ментальна мапа щодо типологічних ознак модернізму та його основних течій. Схеми/таблиці/презентації щодо особливостей українського модернізму. Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet. Ромашка Блума (запитання за змістом теми). Виразне читання творів. Переказ прочитаного. Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної</p>
---	---	--

<p>інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; аналізує стильові, жанрові, естетичні й мовні особливості художніх текстів [9 МОВ 1.4.3-1]; розпізнає основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1]; коментує інформацію (зокрема частково неповну), сприйняту з одного чи кількох джерел [9 МОВ 1.5.1-1]; характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача важливих деталей, зокрема художніх [9 МОВ 1.5.3-1]; логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду [9 МОВ 1.6.1-1]; доречно використовує цитати з текстів для підтвердження та</p>	<p>ТЛ: <i>неоромантизм, символізм, романс.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Мурашко «Портрет дівчини в червоному капелюсі», І. Труш «Сосни на скелі»; <i>музика</i> – романс «Чари ночі» (слова – Олександр Олесь, музика – В. Безкоровайний), «Коли б ми плакати могли» (слова – Олександр Олесь, музика – М. Бурмака). Михайло Коцюбинський «На камені». Коротко про письменника. Крим у його творчості. Жанрові особливості новели «На камені». Риси імпресіонізму у творі, роль пейзажів. Прийоми розкриття внутрішнього світу героїв. Народні звичаї і традиції кримли, морально-етична проблематика новели. ТЛ: <i>імпресіонізм, новела.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Жук «Портрет М. Коцюбинського», А. Куїнджі «Берег моря. Крим», К. Богаєвський «Старий Крим», М. Глущенко «Сонце на морі»; <i>музика</i> – українська народна пісня «На камені стою», кримськотатарська народна музика.</p>	<p>мапи/кластеру/метаплану. Цитатна характеристика. Сенкан. Парна або індивідуальна реалізація методу запитань Квінтіліана. Метод «Малюємо вірш». Проектна робота. Інсценізація епізодів драми. Створення медіаконтенту (авторське читання поезії у стилі сучасних запитів соціальних мереж). Перегляд документально-історичних, художніх фільмів, вистав. Віртуальні екскурсії літературно-меморіальними музеями. Написання есе. Презентація власних віршів.</p>
--	--	--

<p>увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]; застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1]; використовує різні складники тексту (рубрикацію, заголовки тощо) для оптимізації роботи з текстовою інформацією [9 МОВ 2.1.2-1]; співвідносить зміст художніх творів із історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1]; співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1]; коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1]; розпізнає в художніх текстах</p>	<p><i>Леся Українка «Бояриня».</i> Драматургія письменниці. «Бояриня» як зразок неоромантичної драми. Національна ідея, події української історії в її основі. Роль діалогів у композиції драматичної поеми. Характеристика дійових осіб. Особливості художньої мови та віршової форми. ТЛ: <i>драматична поема.</i> МК: <i>музика – В. Кирейко «Бояриня» (опера); театр – вистава «Бояриня».</i></p> <p>Особливості літературно-мистецького життя 1920-1940-х років в Україні (оглядово). ТЛ: <i>«Розстріляне Відродження», авангардизм.</i> МК: <i>образотворче мистецтво – М. Бойчук «Урожай», «Українка», Д. Бурлюк «Карусель»; музика – проєкт «Тріумф слова» (пісні на слова поетів «Розстріляного Відродження», виконання – гурт «Гайдамаки»); кіно – д/ф «Червоний ренесанс» (режисери – В. Шкурін, О. Фролов, 2004), х/ф «Ціна правди» (режисер – А. Голланд, Польща-</i></p>	
---	---	--

<p>зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2];</p> <p>формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p>характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1];</p> <p>коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];</p> <p>використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];</p>	<p>Україна, 2019).</p> <p>Володимир Сосюра «Так ніхто не кохав...», «Сад». Розповідь про письменника. Риси неоромантизму у віршах. Мотиви та пафос лірики. Особливості художньої мови та віршової форми. МК: образотворче мистецтво – Ф. Кричевський триптих «Життя. (Любов. Сім'я. Повернення)» Ч. І. «Любов», О. Шупляк «Закохані», М. Сергеев «Яблуні в цвіту», М. Беркос «У квітучому саду»; музика – «Так ніхто не кохав» (слова – В. Сосюра, музика – І. Федірко), «Мені ти приснилась давно» (слова – В. Сосюра, музика – О. Моргаєнко).</p> <p>Іван Багряний «Тигролови» (скорочено). Життєпис і творчий шлях письменника. Історія написання та видання твору, автобіографічні події в основі сюжету. Характеристика образів-персонажів. Проблематика роману, риси неоромантизму. ТЛ: пригодницький роман. МК: образотворче мистецтво –</p>	
--	--	--

<p>представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];</p> <p>створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];</p> <p>зіставляє власну думку, зафіксовану в письмовій формі, із думкою інших осіб [9 МОВ 3.1.2-2];</p> <p>виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>складає та оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];</p> <p>використовує знання про системність мовних явищ для вдосконалення власного мовлення [9</p>	<p>ілюстрації до роману «Тигролови» (художник – Є. Харук);</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Тигролови» (режисер – Р. Синько).</p> <p>ПЧ. М. Вороний «Блакитна панна», «Зорі-очі», «Інфанта».</p> <p>Леся Українка «Давня казка».</p> <p>С. Черкасенко «Казка старого млина».</p> <p>С. Андрухович «Фелікс Австрія».</p> <p>Б. Коломійчук «Готель «Велика Пруссія», «Експрес до Галіції».</p> <p>Н. Довгопол «Шпигунки з притулку «Артеміда».</p>	
---	--	--

<p>МОВ 4.1.1-2]; творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1]; досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>		
ІЗ ЛІТЕРАТУРИ ПОКОЛІННЯ ШІСТДЕСЯТНИКІВ		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1]; обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, ідейно-тематичні та естетичні особливості, зв'язок текстів із певною добою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2]; формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9</p>	<p>Національне відродження початку 1960-х років (оглядово). ТЛ: <i>мистецькі генерації, шістдесятники.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – А. Горська «Ескіз для мозаїки», «Карта України», «Птах щастя», «Козак Мамай», О. Заливаха «Розвинутий соціалізм», «Портрет Василя Стуса», «Пам'яті Алли Горської»; <i>музика</i> – пісні на вірші поетів-шістдесятників (виконання – гурт «Хорея козацька»).</p>	<p>Структурування вивченого з теми у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи, скетч-нотаток. Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet. Парна або індивідуальна реалізація методу запитань Квінтіліана. Виразне читання творів. Мелодекламація поезії. Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву,</p>

<p>МОВ 1.1.2-4]; переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах художніх текстів [9 МОВ 1.2.1-1]; самостійно створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати [9 МОВ 1.2.2-1]; самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1]; окреслює тематику і проблематику художніх творів для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; виявляє важливі деталі почутого навчального матеріалу та художніх творів для ілюстрування власного його розуміння [9 МОВ 1.4.1-2]; аналізує стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості</p>	<p><i>Дмитро Павличко «Ти зрікся мови рідної», «Два кольори», «Я стужився, мила, за тобою...».</i> Життєвий і творчий шлях. Патріотичні мотиви, антиімперські у творчості поета. Пісенна лірика. «Ти зрікся мови рідної...» – гнівне засудження національного відступництва. Образ рідної землі та доля людини у вірші «Два кольори». Мотив вірного кохання, що породжує красу мистецтва у вірші «Я стужився, мила, за тобою...». МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Дмитренко «Дівчина в національному одязі», «Віра на Діброві», «Мелодія», О. Івахненко «Пам'ять води»; <i>музика</i> – «Два кольори» (слова – Д. Павличко, музика – О. Білаш). <i>Володимир Підпалій «Тиха елегія», «Мамо, було, покличеш...», «Бачиш, між трав зелених...».</i> Коротко про поета. Художня своєрідність «тихої поезії». Збірка «Золоті джемі». Досконале художнє втілення любові до життя, матері, Батьківщини, рідної природи.</p>	<p>особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/мета плану. Сенкан або діаманта. Сітка Елвермана. Підготовка сторітелінгу від імені письменника. Ілюстрації до творів/графічних символів/художніх трактувань. Відгуки за прочитаними творами із використанням інтерактивних платформ Padlet, Mentimeter. Написання есе за проблемами, порушеними в прочитаних художніх творах. Презентація власних віршів.</p>
---	---	--

<p>художніх текстів [9 МОВ 1.4.3-1]; обґрунтовує зв'язок художніх творів із власним і суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях [9 МОВ 1.4.5-1]; розпізнає основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1]; коментує інформацію (зокрема частково неповну), сприйняту з одного чи кількох джерел [9 МОВ 1.5.1-1]; характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача важливих деталей, зокрема художніх [9 МОВ 1.5.3-1]; логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із</p>	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Шупляк «Батьківщина».</p> <p>Віктор Близнець «Звук павутинки» (скорочено). Коротко про письменника. Неповторний світ природи і місце людини в ньому. Реальні й фантастичні персонажі у творі, їх символічне значення. Морально-етична проблематика. ТЛ: <i>звуконаслідування</i>. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Звук павутинки» (художник – Є. Матвеев), О. Збруцька «Світ дитинства», «Журавлі дитинства».</p> <p>ПЧ. У. Самчук «Юність Василя Шеремети». М. Вінграновський «Манюня», «Сіроманець». Гр. Тютюнник «Зав'язь». І. Драч «Балада про соняшник», «Балада про випрані штани», «Бабусенція», «Так, саме так», «Сонячний етюд». Б. Олійник «Сива ластівка», «Ринг», «Парубоцька балада». Ольга Мак «Бог вогню».</p>	
---	---	--

<p>власного або суспільно-історичного досвіду [9 МОВ 1.6.1-1]; доречно використовує цитати з текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]; коментує особливості вираження емоційного стану на основі аналізу художніх творів для розвитку власного емоційного інтелекту [9 МОВ 1.8.4-1]; застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1]; використовує різні складники тексту (рубрикацію, заголовки тощо) для оптимізації роботи з текстовою інформацією [9 МОВ 2.1.2-1]; співвідносить зміст художніх творів із історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1]; співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9</p>	<p>Віра Вовк «Легенда про колоски». З. Мензатюк «Як я руйнувала імперію». О. Захарченко «Хутір». Н. Бічуя «Шпага Славка Беркути». П. Яценко «Союз радянських речей».</p>	
---	--	--

<p>МОВ 2.1.3-1]; коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1]; формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1]; характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1]; використовує для виконання</p>		
--	--	--

<p>завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];</p> <p>представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];</p> <p>створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];</p> <p>зіставляє власну думку, зафіксовану в письмовій формі, із думкою інших осіб [9 МОВ 3.1.2-2];</p> <p>обстоює власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи та узагальнюючи різні погляди та ідеї [9 МОВ 3.1.2-3];</p> <p>виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>складає й оформлює власні тексти (зокрема художні тексти,</p>		
--	--	--

<p>медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1]; використовує знання про системність мовних явищ для вдосконалення власного мовлення [9 МОВ 4.1.1-2]; творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1]; досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення. [9 МОВ 4.2.4-1]</p>		
ІЗ КРИМСЬКОТАТАРСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-</p>	<p>Крим в українській літературі (С. Руданський, Леся Українка, М. Коцюбинський, А. Кримський) (оглядово).</p>	<p>Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet. Перегляд документальних фільмів</p>

<p>1]; формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-4]; самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1]; окреслює тематику й проблематику художнього твору для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; виявляє важливі деталі почутого навчального матеріалу й художнього твору для ілюстрування власного його розуміння [9 МОВ 1.4.1-2]; розпізнає основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1]; характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача (адресата) важливих деталей, зокрема художніх, почутого повідомлення</p>	<p>Суспільно-культурне життя кримськотатарського народу. <i>Ісмаїл Гаспринський</i> як лідер духовного відродження кримли на межі ХІХ–ХХ ст. Проблематика й художня майстерність оповідання-притчі <i>«Арслан-киз»</i>. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Айвазовський <i>«Кримський пейзаж»</i>, А. Куїнджі <i>«Узбережжя моря»</i>, Ф. Захаров <i>«Сонячний день у Гурзуфі»</i>, В. Гурін <i>«Свіжий вітер»</i>, Т. Джус <i>«Тиха бухта»</i>; <i>музика</i> – А. Рефатов <i>«Чора Батир»</i> (опера), І. Бахшиш <i>«П'ять варіацій на кримськотатарські народні мелодії»</i>, Е. Ізмайлов <i>«Східна легенда»</i>. <i>Ервін Умеров «Чорні ешелони»</i>. Коротко про письменника. Зображення боротьби кримли за свободу. Трагедія депортації через призму долі родини кримців. Засоби психологізму у творенні характерів героїв оповідання. МК: <i>кіно</i> – х/ф <i>«Чужа молитва»</i>, <i>«Хайтарма»</i> (режисер – А. Сеїтаблаєв), <i>«Додому»</i> (режисер – Н. Алієв). ПЧ. Е. Умеров <i>«Самотність»</i>.</p>	<p>про кримських татар. Переказ прочитаного від імені головного героя. Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом твору визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/метаплану. Ментальна мапа відповідно до проблемних запитань твору. Проектна робота. Створення медіаконтенту (відгуку за прочитаним твором). Перегляд художніх фільмів. Віртуальна екскурсія.</p>
--	---	---

<p>(зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.5.3-1]; логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду [9 МОВ 1.6.1-1]; доречно використовує цитати з тексту для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]; застосовує різні види критичного читання художнього твору [9 МОВ 2.1.1-1]; використовує різні складники тексту (рубрикацію, заголовки тощо) для оптимізації роботи з текстовою інформацією [9 МОВ 2.1.2-1]; співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1]; коментує та обґрунтовує</p>	<p>Антологія «Кримський інжир». Антологія «Крим, який ми любимо».</p>	
--	---	--

<p>актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1];</p> <p>характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1];</p> <p>коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття текст [9 МОВ 2.3.2-1];</p> <p>використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];</p> <p>представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби</p>		
---	--	--

візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];
створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];
створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1];
виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];
використовує знання про системність мовних явищ для вдосконалення власного мовлення [9 МОВ 4.1.1-2];
творчо **використовує** мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1];
досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту,

медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення. [9 МОВ 4.2.4-1].		
ПАНОРАМА СУЧАСНОЇ ПОЕЗІЇ		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1]; обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, ідейно-тематичні й естетичні особливості, зв'язок текстів із певною добою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2]; формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-4]; самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1]; окреслює тематику й проблематику художніх творів для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];</p>	<p>Україна в ХХІ столітті. Державне відродження. Розвиток культури. Своєрідність сучасної української поезії. Постмодернізм і метамодернізм як провідні мистецькі напрями (оглядово). ТЛ: <i>постмодернізм, метамодернізм.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – А. Савадов «Футбол», В. Франчук «Не стало людей, тільки душі...», А. Криволап «Кінь. Вечір», І. Марчук «Долі», О. Петрова «Перлинні пані», З. Базилевич «Біля будинку»; <i>скульптура</i> – О. Пінчук «Риба», «Подорож зі слонами».</p> <p>Олександр Ірванець. Поезії з циклу «Уроки класики» (одна-дві поезії за вибором учителя/учительки). Коротко про письменника. Іронічність у зображенні реалій життя. Образ ліричного героя, його світосприймання. Риси постмодерністського стилю у творах. МК: <i>образотворче мистецтво</i> –</p>	<p>Структурування вивченого у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи, скетч-нотаток. Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet. Виразне читання поетичних творів. Мелодекламація віршів. Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення мотиву, художніх символів, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи. Парна або індивідуальна реалізація методу запитань Квінтіліана. Мінідиспут за мотивами поезії. Метод «Алфавіт». Метод «Гронування». Карти Пассаторе. Сітка Елвермана. Підготовка власної добірки улюблених віршів із «Поезії»</p>

<p>аналізує стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості художніх текстів [9 МОВ 1.4.3-1];</p> <p>обґрунтовує зв'язок почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) із власним та суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях [9 МОВ 1.4.5-1];</p> <p>розпізнає основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1];</p> <p>визначає достовірність, новизну, несуперечливість інформації, відповідність своїм переконанням, поглядам [9 МОВ 1.5.1-2];</p> <p>дослухається до інших думок, демонструючи готовність до зміни власної позиції за умови отримання достатньої аргументації [9 МОВ 1.5.1-6];</p>	<p>А. Савадов, Г. Сенченко «Печаль Клеопатри», О. Ройтбурд «Сковорода», О. Голосій «Муза».</p> <p>Поезія з війни (за вибором учителя/вчительки). Російське вторгнення в Україну та героїчний опір українського народу загарбникам. Злет мистецької творчості в умовах війни. Провідні мотиви та образи сучасної мілітарної поезії.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – І. Потапенко «Хроніки з підвалу», О. Шупляк «Велика битва України з Мордором», Ю. Журавель (цикл «Сториця»);</p> <p>музика – «Україна переможе» (слова і музика – О. Пономарьов), «Жовто-блакитне серце» (слова, музика – А. Пивоваров), «Піднімем разом неньку-Україну» (слова – О. Печора, музика – А. Супрун).</p> <p>ПЧ. Ю. Андрухович «Листи в Україну». О. Ірванець «Мій хрест». С. Жадан «Життя Марії». М. Кіяновська «Бабин Яр. Голосами». М. Савка «Оптика Бога».</p>	<p>Вільних».</p> <p>Написання есе на тему: «Дім там, де ти».</p> <p>Презентація власних поезій.</p>
---	--	---

<p>характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача важливих деталей, зокрема художніх [9 МОВ 1.5.3-1];</p> <p>комунікує, визнаючи право на існування іншої думки, з дотриманням принципів етики спілкування, норм літературної вимови [9 МОВ 1.6.1-2];</p> <p>доречно використовує цитати з текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];</p> <p>коментує особливості вираження емоційного стану на основі аналізу художніх творів для розвитку власного емоційного інтелекту [9 МОВ 1.8.4-1];</p> <p>застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];</p> <p>співвідносить зміст художніх творів із історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];</p> <p>коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи</p>	<p>Сучасна мілітарна поезія.</p>	
---	----------------------------------	--

<p>кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1];</p> <p>розпізнає в художніх текстах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2];</p> <p>формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p>характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1];</p> <p>коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];</p>		
---	--	--

<p>обстоює власну думку про роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у культурно-історичному контексті [9 МОВ 2.4.4-1];</p> <p>використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною й надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];</p> <p>представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];</p> <p>створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];</p> <p>зіставляє власну думку, зафіксовану в письмовій формі, із думкою інших осіб [9 МОВ 3.1.2-2];</p> <p>обстоює власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи й узагальнюючи різні погляди та ідеї [9 МОВ 3.1.2-3];</p> <p>виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні</p>		
---	--	--

<p>стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>складає й оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1];</p> <p>досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>		
СУЧАСНА МОЛОДІЖНА ПРОЗА		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];</p> <p>відповідає на запитання за змістом</p>	<p>Своєрідність сучасної української молодіжної прози: теми та жанри (оглядово).</p>	<p>Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet.</p>

<p>навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1];</p> <p>обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, ідейно-тематичні й естетичні особливості, зв'язок текстів із певною добою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2];</p> <p>формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-4];</p> <p>вирізняє невербальні засоби, які сприяють розумінню не вираженого вербально змісту повідомлення [9 МОВ 1.1.3-1];</p> <p>самостійно створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати [9 МОВ 1.2.2-1];</p> <p>самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1];</p> <p>окреслює тематику й проблематику</p>	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Ройтбург «Прощавай, Караваджо!», О. Мась «DRIVE 9»;</p> <p><i>скульптура</i> – Н. Білик «Доц»;</p> <p><i>музика</i> – сучасна молодіжна музика.</p> <p>Олександр Михед «<i>Котик, Півник, Шафка</i>» (скорочено).</p> <p>Коротко про письменника. Показ у повісті жаху війни та героїзму нашого народу в боротьбі з російськими загарбниками. Реальне і казкове у творі. Прийоми індивідуалізації, розкриття характерів головних героїв. Ідея збереження «сімейного всесвіту», традицій, пам'яті роду, надії на переможне і щасливе майбутнє України.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Котик, Півник, Шафка» (художниця – Є. Полосіна).</p> <p>Оксана Думанська «<i>Школярка з передмістя</i>» (скорочено).</p> <p>Коротко про письменницю. Тема школи в щоденнику головної героїні. Родинні цінності й проблеми сучасності в повісті. Взаємини різних поколінь та формування характеру дівчини.</p>	<p>Оформлення схем/таблиць/ нотаток щодо тем і жанрів, особливостей сучасної української молодіжної прози.</p> <p>Переказ ключових епізодів художніх творів.</p> <p>Створення асоціативної хмаринки за тематикою творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом твору визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/метаплану.</p> <p>Цитатна характеристика героїв. Кола Вена.</p> <p>Метод «Алфавіт».</p> <p>Сенкан/діаманта.</p> <p>Кроссенс.</p> <p>Метод «РАФТ».</p> <p>Актуалізація проблем у творах через моделювання життєвих ситуацій.</p> <p>Мінідиспут.</p> <p>Літературний (цитатний) диктант.</p>
--	---	---

<p>художніх творів для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; виявляє важливі деталі почутого навчального матеріалу та художніх творів для ілюстрування власного його розуміння [9 МОВ 1.4.1-2]; аналізує стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості художніх текстів [9 МОВ 1.4.3-1]; розпізнає основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1]; коментує інформацію (зокрема частково неповну), сприйняту з одного чи кількох джерел [9 МОВ 1.5.1-1]; дослухається до інших думок, демонструючи готовність до зміни власної позиції за умови отримання достатньої аргументації [9 МОВ 1.5.1-6]; характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача важливих деталей, зокрема художніх</p>	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Школярка з передмістя» (художниця – О. Микула).</p> <p><i>Дара Корній «Гонимарник» (скорочено).</i> Коротко про письменницю. Українська міфологія та магія в основі творчого задуму й композиції роману-фентезі. Романтична історія про кохання. Боротьба головної героїні за щастя у протистоянні добра і зла.</p> <p>ТЛ: <i>міське фентезі.</i></p> <p>МК: <i>музика</i> – «Аліна» (слова – К. Москалець, музика – В. Морозов), «Я придумую світ, щоб прокинутись в ньому» (слова – О. Стасик, музика – В. Якимець), «Сядеш у поїзд» (слова – М. Чапінська, музика – С. Краєвський), «Хто так тихо прийшов, невідомий» (слова – В. Чумак, музика – М. Бурмака).</p> <p><i>Макс Кідрук «Мексиканські хроніки» (скорочено).</i> Коротко про письменника. Змалювання мандрівки до екзотичної країни як втілення мрії оповідача. Жанрові особливості твору. Образ автора та риси метамодернізму в</p>	<p>Проектна робота. Створення мапи мандрівки. Створення постерів/акаунтів у соціальних мережах/резюме про письменників/письменниць. Написання уривку художнього твору в стилі щоденника. Написання власного тревелогу. Написання есе за проблемами, порушеними у вивчених художніх творах.</p>
---	--	---

<p>[9 МОВ 1.5.3-1]; логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду [9 МОВ 1.6.1-1]; доречно використовує цитати з текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]; коментує особливості вираження емоційного стану на основі аналізу художніх творів для розвитку власного емоційного інтелекту [9 МОВ 1.8.4-1]; застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1]; використовує різні складники тексту (рубрикацію, заголовки тощо) для оптимізації роботи з текстовою інформацією [9 МОВ 2.1.2-1]; співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і</p>	<p>романі. ТЛ: <i>тревелог</i>. МК: <i>кіно</i> – д/ф «Світ навиворіт» (Випуск 11 «Українці в Мексиці та життя мексиканських ковбоїв Чарро. Латинська Америка», режисер – Д. Комаров). ПЧ. С. Процюк «Варвари». Дара Корній, Тала Владмирова «Крила кольору хмар». Володимир Аренєв «Душниця», «Порох із драконових кісток», «Дитя песиголовців». С. Гридін «Сапери», «Не такий». Н. Дев'ятко «Скарби Примарних островів». В. Гранецька, А. Нікуліна, М. Однорог «Дім, у котрому заблукав час». Н. Довгопол «Привиди готелю «Едельвейс»». Н. Матолінець «Варта у грі». О.Рижко «Знає тільки Мару». О. Русіна «Абрикоси зацвітають уночі». А. Шавлач «Пампуха».</p>	
--	--	--

<p>соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];</p> <p>коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1];</p> <p>розмежовує в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) фактичну інформацію, суб'єктивні судження та прихований підтекст, наводить аргументи для спростування або підтвердження суджень, коментує підтекст, наводить приклади з особистого та суспільного досвіду [9 МОВ 2.2.2-1];</p> <p>поєднує подану в різні способи інформацію з кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів), гіпертекстів у цифровому середовищі [9 МОВ 2.2.5-1];</p> <p>розпізнає в художніх текстах зображувально-виражальні засоби,</p>		
---	--	--

<p>ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2];</p> <p>характеризує взаємозумовленість елементів змісту (зокрема теоретико-літературні поняття), структури й мовного оформлення творів, зважаючи на культурно-історичний контекст, естетичний та ціннісний потенціал [9 МОВ 2.2.6-1];</p> <p>формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p>коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];</p> <p>обстоює власну думку про роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у культурно-історичному контексті [9 МОВ 2.4.4-1];</p>		
---	--	--

<p>використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];</p> <p>представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];</p> <p>створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];</p> <p>зіставляє власну думку, зафіксовану в письмовій формі, із думкою інших осіб [9 МОВ 3.1.2-2];</p> <p>обстоює власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи й узагальнюючи різні погляди та ідеї [9 МОВ 3.1.2-3];</p> <p>виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>складає та оформлює власні тексти</p>		
---	--	--

<p>(зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1];</p> <p>досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; самостійно складає і komponує складний план, створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати,</p>	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць).</p> <p>Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю, тематично спорідненими із вивченими художніми текстами.</p>	<p>Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст).</p> <p>Створення буктрейлера/відео</p>

<p>скорочення, умовні позначення, символи тощо [9 МОВ 1.2.2-1]; окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; обґрунтовує зв'язок почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) із власним та суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях [9 МОВ 1.4.5-1]; доречно використовує цитати з текстів для підтвердження й вираження власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]; застосовує різні види критичного читання художніх творів літератури рідного краю [9 МОВ 2.1.1-1]; формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації прочитаних художніх творів літератури рідного краю [9</p>	<p>МК: твори мистецтва рідного краю.</p>	<p>рекомендації про прочитану книжку. Проектна робота. Створення сайту/сторінок у соціальних мережах/wiki матеріалів про письменників/письменниць рідного краю (під керівництвом учителя/вчительки). Відвідування літературно-меморіальних музеїв. Зустрічі/онлайн конференції з сучасними письменниками/письменницями. Написання листів-відгуків про прочитані художні твори. Конференція-обговорення прочитаного.</p>
--	---	---

МОВ 2.2.7-1];

характеризує поведінку й причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1];

обговорює з іншими особами свої читацькі вподобання і звички, наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду [9 МОВ 2.5.2-1];

обговорює з іншими особами свої читацькі вподобання, наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду [9 МОВ 2.5.2-1];

створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1];

виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні

<p>стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>використовує знання про системність мовних явищ для вдосконалення власного мовлення [9 МОВ 4.1.1-2];</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1];</p> <p>досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>		
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи</p>	<p>Художні твори сучасної української літератури <i>(за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць)</i>.</p> <p>МК: твори сучасного українського мистецтва.</p>	<p>Створення візуального постеру/презентації/інтерактивної платформи про прочитаний твір сучасної української літератури. Конференція-обговорення прочитаного.</p>

<p>інформацію [9 МОВ 1.2.3-1]; окреслює тематику й проблематику почутої інформації про нові твори української літератури для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1]; обговорює з іншими особами свої читацькі вподобання й звички, наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду [9 МОВ 2.5.2-1]; виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне,</p>		
--	--	--

асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].		
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО		
<p>Відповідає на запитання щодо вивченого навчального матеріалу та змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1];</p> <p>обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів, зв'язок тексту з певною добою, творчістю митців [9 МОВ 1.1.2-2];</p> <p>формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації прочитаних художніх текстів [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p>використовує різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення [9 МОВ 2.5.3-1];</p> <p>передає зміст вивченого, узагальнюючи, доповнюючи словесно інформацію [9 МОВ 2.6.1-1];</p> <p>створює самостійно тексти, використовує різні форми їх</p>	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого навчального матеріалу.</p> <p>ТЛ: повторення вивчених понять теорії літератури.</p>	<p>Виконання тестових завдань і діагностувальних робіт за групами навчальних результатів.</p> <p>Дискусія «Як сформувати власний читацький смак?»</p> <p>Літературні конкурси, вікторини.</p> <p>Захист творчих проєктів.</p> <p>Обговорення літератури для читання влітку.</p>

<p>презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1];</p> <p>виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
--	--	--